Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Гарана 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 196 (14307) | 1976 оной августын 21, суббото | Сэн 2 мүнгэн

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НҮХЭР Д. Н. ЦЫБИКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын ажахын ба партийна органуудта эдэбхитэй һайнаар ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 50 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, КПСС-эй Баунтын райкомой секретарь нүхэр **Цыбиков** Дмитрий Намсараевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной августын 16.

КПСС-эй ОБКОМДО

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН ТУШАА МЭДЭЭСЭЛ ҺАЙЖАРУУЛХА ХЭМЖЭЭНҮҮД ТУХАЙ

Республикын партийна, ...союзай, комсомолой организацинууд, совет болон ...ын зургаанууд партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые, социалис мүрысөөн ... КПСС-эй ЦК-гай тогтоол бэелүүлэн, мүрысөөн тухай олондо мэдээсэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр табидаг болоһон байна гэжэ КПСС-эй обкомой бюро тэмдэглэбэ. Аймагуудта, олон предприятинуудта, колхоз болон совхозуудта социалис мүрысөөнэй бюллстеньнүүд, экранууд гаргадаг, баяр ёһололой ...он байдалда дамжуулгын улаан тугууд ба вымпелнүүд үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ ...юулагдадаг, ажалай алдар ...ын тугууд үргэгдэдэг байна.

Железнодорожно, Загарайн, Кабанскын, Прибайкалиин, ...аминай аймагуудай предприятинуудта үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, коммунис ...дай ударнигуудай слёд саг үргэлжэ үнгэргэгдэ..., социалис мүрысөөндэ илагшадтай уулзалганууд эмхидхэгдэдэг юм. Аймагуудай газетэнүүдэй редакцинуудта ...ан-хонишодой уулзалга эмхидхэжэ, эдэнэрые ёһолон ...тадаг гурим Зэдын, Мухар-Шэбэрэй, Сэлэнгын болон бусад аймагуудта бии болонхой.

...виационно, прибор бүтээлгын, Тимлюйн цементын заводуудай, нарин сэмбын комбинадай партийна комитедүүд социалис мүрысөөнэй ...са харуулхын тулада үнэ самбар, выставкэнүүдые, ...шалхы, «сахилгаан» хуу...нуудые болон харуулан ойлгуулха агитациин бусад ...сэлнүүдые аша үрэ ехэ...өөр хэрэглэдэг юм.

Республикын болон аймагуудай газетэнүүдтэ, телевидени ба радиогоор социалис мүрысөөнэй ябаса, үрэ дүн харуулха хэрэг һайжараа. ...ншодой, һаалишадай, механизаторнуудай социалис мүрысөөнэй ябаса тухай бюллетеньнүүд аймагуудай газетэнүүдтэ саг үргэлжэ гарадаг байна. Тиигээшье партийна, профсоюзай, комсомолой зарим организацинууд, совет болон ажахын зургаанууд социалис мүрысөө харуулха хэрэгтэ зохи анхарал хандуулнагүй, ...зониие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, коллективүүдтэ эбтэй эетэй ажалай һайн эрхэ байдал байгуулха хэрэгтэ мүрысөөнэй дүүргэдэг үүргэ хүсэдөөр сэгнэнэгүй.

Баргажанай, Хурамхаанай, Улаан-Үдын болон бусад аймагуудай хэдэ хэдэн предприятинуудта, колхозууд болон совхозуудта социалис мүрысөө харуулха хэрэг ямаршье гуримгүйгөөр табигданхай, абаһан уялгануудай дүүргэлтые харуулхын, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхын тулада хөөрэлдөөнэй, харуулан ойлгуулха агитациин, мэдээсэлэй хэрэгсэлнүүд бүрин хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй.

Социалис мүрысөөн тухай олондо мэдээсэхэ хэрэгтэ соёлой эмхи зургаануудай арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Эдэ зургаануудай олониинь мүрысөөнэй ябасые саг соонь харуулха тусхай гурим зохёогоогүй, мүрысөөндэ илагшадые харуулнагүй.

Хэблэлдэ, телевидени ба радиодо социалис мүрысөөнэй асуудалнуудые харуулха хэрэг үшөөл һулаар табигданхай.

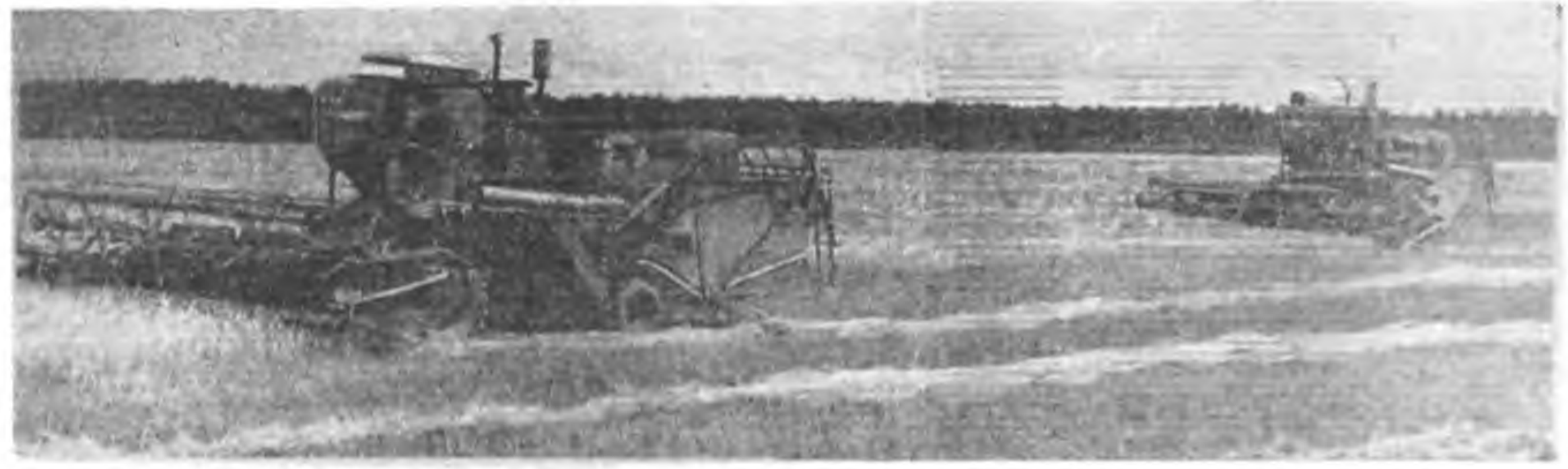
КПСС-эй обкомой бюро нигэжэ тогтооно:

Энэ тогтоол соо тэмдэглэгдэһэн дутагдалнуудые зайсуулха, хэмжээнүүдые абахыень КПСС-эй Улаан-Үдын горкомые, райкомуудые, партийна эхин организацинуудые, городой, районуудай гүйсэдкомуудые, профсоюзай областной соведые, ВЛКСМ-эй обкомые уялгалха. Предприятинууд болон организацинуудай, колхозууд болон совхозуудай, цехүүд болон бригадануудай коллективүүдэй хоорондо, хүдэлмэришэд ба колхознигуудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөө һайжаруулха, мүрысэгшэдэй бэе бэеэ ходо шалгаха, табан жэлэй, мүн жэлэй түсэбэй, абаһан уялгануудай дүүргэлтэ, эдэнэрэй ажалай мүрысөөе үргэнөөр харуулха бодото хэмжээнүүдые бэелүүлхэ.

Социалис уялгануудай дүүргэлтые саг соонь мэдээсэхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүхы талаһаань харуулха, ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ политическэ агитациин, тэрэнэй зураглан харуулһан зэбсэгүүдые, ханын газетэ болон нютагай радиое, соёлой эмхи зургаануудай арга боломжонуудые хүсэдөөр хэрэглэхыень партийна, профсоюзай болон комсомолой организацинуудта, совет болон ажахын зургаануудта дурадхаха. Мүрысөөндэ илагшадые урмашуулха хэрэг үргэнөөр харуулха, ажалай алдар солын туг үргэхэ, дамжуулгын улаан тугуудые, Хүндэлэлэй грамотануудые, «Социалис мүрысөөндэ илагшын» тэмдэгүүдые, шангуудые үгэхэ аргануудые илантаяа үргэнөөр хэрэглэхэ, гээгдэжэ ябаһан хүнүүдтэ нүлөөлхэ олон янзын арга хэрэглэхэ шухала.

Городто, райондо социалис мүрысөөнэй ябаса тухай, табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай ажалшадта саг соонь ходо мэдээсэжэ байха хэмжээнүүдые абахыень КПСС-эй Улаан-Үдын горкомые, райкомуудые, городой ба районуудай гүйсэдхэхэ комитедүүдые уялгалха. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй суглаануудые городто ба аймагуудта үнгэргэдэг болохо. Абаһан уялгануудай дүүргэлтын дүнгүүдые, мүрысэдэг коллективүүдэй, хүдэлмэришэд ба колхознигуудай ажал харуулхын тулада бюллетеньнүүдые, мэдээсэлэй хуудаһануудые гаргажа, үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар һайжаруулха талаар хүдэлмэриин дүнгүүдые энээн дээрээ харуулха шухала.

Табан жэлэй даалгабаринуудые бэелүүлхын, үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхын түлөө республикын ажалшадай тэмсэлые гүн гүнзэгыгөөр, али али тээһээнь харуулхыень республикын ба аймагуудай газетэнүүдэй редакцинуудые, телевидени ба радио-дамжуулгын комитедые уялгалха. Социалис мүрысөөнэй хуудаһануудые, предприятинууд болон ажахынуудай, хүдэлмэришэд болон колхознигуудай хүдэлмэриин дүнгүүд тухай бюллетеньнүүдые, үйлэдбэриин дүй дүршэл тухай, КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ шэглүүлэгдэһэн түрүү үүсхэлнүүдые дэлгэрүүлһэн тухай материалнуудые саг үргэлжэ толилхо, тэрэшэлэн зарим коллективүүдэй гээгдэлэй, мүн уялгануудые дүүргэхэ хэрэгэй таһалдуулагдаһан шалтагаануудые харуулха шухала.

Кабанскын совхозой нэгэдэхи отделениин механизаторнууд августын 17-до таряа хуряалгаяа захалаа. Исток гэжэ газарта мянган гектар ешмээн, 500 га шэниисэ, 250 га горох хуряагдаха юм.

Таряа хуряалгада үнинэй комбайнернууд Федор Матвеевич Котов, Николай Алексеевич Суранов, Виктор Александрович Суворов гэгшэд халаанайнгаа нормо хоёр үлүүлэн дүүргэнэ.

Һүүлэй мэдээгээр 500 гаран гектар ешмээн хуряагдаад байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Исток гэжэ газарта түрүүшын таряа хуряалга; үнинэй комбайнер Ф. М. Котов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТАРЯА ХАДАЛГА ЭХИЛЭЭ

* * *

Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз шэнэ ургасаяа хуряажа эхилээ. Түхэм гэжэ газарта 120 гектар горох тариглаһан юм. Горох хуряалгада Ажалай алдар солын орденто С. Цыренжапов, дүй дүршэлтэй комбайнернууд Н. Турунтаев, В. Цыцерунов гэгшэд агрегадуудаа эгээн түрүүлэн горох хуряалгада гаргаба.

Ешмээн хуряалга дээрэ механизаторнууд В. Митыпов, Н. Алексеев, Е. Цырендондоков, В. Алексеев гэгшэд ажаллахадаа. үдэрэйнгөө нормо 120—130 процент дүүргэнэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо аха дүүнэр Юрий, Александр Ковалевскитэн, К. Пашенский гэгшэд горох хуряалга дээрэ шалгарна. Тэдэнэр Талын Булагай таряалан дээрэ «ЖБА-3.5» түхэлэй жаткануудаар 90 гектар горох хуряагаа. Юрэнхыдөө, энэ ургамал 420 гектарта хуряагдаха юм.

Үрһэндэ гэжэ тариглаһан олон жэлэй ногоо хуряалга хурдан түргөөр ябуулагдана. Ногоо хуряалга дээрэ республикын габьяата механизатор Михаил Иванович Ковалевский, В. Жуков гэгшэд түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

* * *

Саяанай совхозой Харьбяангуудай отделениин комбайнернууд таряа хадалгаяа эхилбэ. Эндэхи таряанай ургаса үндэр баян. Гектар бүриһөө хорёод центнер алтан таряа абахаар хараална. Ажалай Улаан Тугай орденто Намсарай Зундуевич Маланов (ахалагшань), залуу комбайнернууд В. Балданов, В. Тобхоев, Д. Должев гэгшэд 60 гектар таряалангай обёос сабшажа унагаагаа. Мүн баһа горох хадажа эхилбэ.

Энэ отделениин механизаторнууд 15—16 үдэрэй туршада таряагаа хуряажа дүүргэхээр шиидэнхэй.

Б. ЯВЖАНОВ,
манай корр.

Түнхэнэй аймаг.

БОРООТОЙШЬЕ ҺААНЬ...

Июль һарын түрүүшын ...рнүүдтэ аймаг дотор хура ... ехээр орожо, Сүхэ ба ...энгэ мүрэнүүд зарим га...нуудта эрьеһээ гараад, колхоз болон совхозуудай ...аланда, таряаланда ниитэ хохидол ушаруулаа ...н. 3500-гаад гектар таряан, 4800 гектар сабшалан ...нда абтаһан байгаа. Энэ ...май эгээл һайн ургаса үгэдэг участогуудынь байһан юм. Эдэ бүгэдэнһөө болоно, ...ээл бэлэдхэлгын хүдэлмэ...и нилээд гэдэргэ татагдаһан ...аа.

Тиимэһээ аймагай колхоз, ...уудай хүтэлбэрилэгшэд ...ээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулха баатай болоо. Хамта ...ээ тэжээл бэлэдхэлгын ... гаран, тэрэ тоодо дүр... нэгэ хубинь оньһожоруулагдаһан звено мүнөө ...жэ байна. Үбһэ сабшалгые эхилһэнэй һүүлээршье ... бороо үдэр бүри шахуу орожо, тэжээл бэлэдхэлгын ажалда һаад тойбо ...на. Иимэ ушарай тохёлдоод байхада, тэжээл бэлэдхэлгэдэ хабаадагшадай хүдэлмэриие шадамар һайнаар ...дхэхые, тэдэнэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр ...эрүүлхые хүсэнэ.

Хэды хура бороотой байгаашье һаань, совхозуудай ...мэришэд, колхознигууд, ...үүд наратай үдэр, час ...ие һамбаашалжа, тэжээл бэлэдхэлгые түргөөр, шанартайгаар үнгэргэхын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ байна. «Родина» колхоздо энэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Тус ажахыда 300-гаад хүн тэжээл бэлэдхэлгэдэ хабаадана, 21 звено (дүрбэниинь оньһожоруулагдаһан) эмхидхэгдэ.

Звено бүхэндэ 10—10 хоногоор тодорхойлогдоһон түсэб үгтэнхэй. Социалис мүрысөөнэй дүнгүүд 10 хоногтоо гаргагдана. Илажа гарагшадта барюулагдаха 4 вымпел бии болгогдоо. 10 хоногой дүнгөөр түрүү һуурида гараһан звенодо 80 түхэриг шан вымпелтэйгээр барюулагдаха юм. Ажалдаа эрхим дүнгүүдые туйлаһан үбһэшэдтэ баһал тусхай шангууд тодорхойлогдоһон байна. Мүрысөөнэй дүнгүүд тэжээл бэлэдхэлгын дүүрэхэдэ согсологдохоор хараалагдаа.

«Родина» колхозой гэшүүд хамтадаа 38000 центнер үбһэ, 9000 центнер сенаж бэлэдхэхэ түсэбтэй һэн. Һүүлэй мэдээгээр 11 мянган центнерһээ үлүү үбһэн абтажа, һүрилэгдэһэн байна. Тиихэдэ набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ даабари дүүргэгдээ, сенаж даралга эхилээ. Һаяын үдэрнүүдтэ силос бэлэдхэлгэ эхилхээр хүлеэгдэнэ. Тэжээл бэлэдхэлгын эршэ үдэр бүри улам шангадажа байна.

Үбһэшэдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй түрүүшын дүнгүүд согсологдоо. Глеб Андреевич Ткачевой ударидадаг бригадын коллектив колхозой оньһожоруулагдаһан звенонуудай дундаһаа эрхимлэжэ ябана. Энэ звеногойхид 4000 шахуу центнер үбһэ һүрилжэ үрдиһэн байна. Тиихэдэ Алексей Семенович Степановай хүтэлбэрилдэг звено 500 гаран центнер үбһэ абажа, гар хажууршадай звенонуудай дундаһаа түрүүлжэ ябана.

Хяагтын совхозой коллектив тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие эршэтэй һайнаар ябуулна. Эндэ үбһэ хуряалгын 13 звено эмхидхэгдэжэ, хоорондоо мүрысэн ажаллана. Оньһожоруулагдаһан нэгэ звеногой гэшүүд сенаж даралгада хүдэлнэ. Мүнөө дээрээ 300 гаран центнер шэмэтэ тэжээл бэлэдхэгдээ.

Николай Ивановин Чегодаевай ударидадаг звеногой гэшүүд совхоз дотороо эрхимлэжэ ябана. Тэдэнэр хамтадаа 1300 гаран центнер үбһэ абажа, муу бэшэ шанартайгаар һүрилөө. Тиихэдэ А. А. Брянский, Б. П. Осеев гэгшэдэй звенонууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Хяагтын совхозой хүдэлмэришэд үбһэ хуряалгаяа, сенаж даралгаяа августын 25 болотор гол түлэб дүүргэхээр шиидэнхэй. Аймагай «Дружба» колхоздо, Хүдэриин совхоздо тэжээл бэлэдхэлгэ муу бэшээр ябуулагдана.

Ц. БАБУШЕЕВ,
аймагай газетын редактор.

Хяагтын аймаг.

ҺАРА ДЭЭРЭҺЭЭ ГАЗАР ТЭЭШЭ

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

«Луна-24» гэжэ совет автомат станци һара дээрэ хэхэ хүдэлмэриингөө программа амжалтатайгаар дүүргээ.

«Һара—Газар» гэһэн замбуулинай ракетэ 1976 оной августын 19-дэ станциин буулгын шатаһаа Газар дэлхэй тээшэ шэглэн ниидэбэ. Замбуулинай ракетын бусалгын аппарат дотор һара дээрэхи шоройн дээжэнүүд бии.

Урда тээнь мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, «Луна-24» гэжэ автомат станци августын 18-най 9 час 36 минутын үсэр Доһолгоото далайн зүүн-урда районда дорьбоогүй зөөлэнөөр бууһан байна. Эндэ бууһанайнь һүүлээр станциин оньһон түхеэрэлгэнүүд шалгагдаа, һарын нюрүү дээрэ тэрэнэй хайшаа байһаниинь тодорхойлогдоо, тиигээд Газарһаа үгтэһэн командаар һарын шорой абаха ябуулга хэгдэжэ эхилээ.

Үрэмдэхэ тусхай түхеэрэлгэ һарын шоройе хоёр метр шахуу гүнзэгыһөө гаргажа абаба. Тэрэнэй дээжэнүүд замбуулинай ракетын бусаха аппарадай контейнер соо хэгдээд, хии орохогүйгөөр хаагдаһан байна.

Һарын шоройн дээжэнүүдые тээһэн замбуулинай ракетэ августын 19-дэ Москвагай сагаар 8 час 25 минутада, һарын нюруу дээрэ үлэһэн станциин буулгынь шатаһаа Газар дэлхэй тээшэ шэглэн ниидээ. Ракетын бусаха замай параметрнүүд хараалагдаһанда дүтэрхы.

Һарын шоройн дээжэнүүдые абаад бусагша аппарат 1976 оной августын 22-то СССР-эй территори дээрэ бууха юм.

Газар тээшэ ниидэжэ ябагша замбуулинай ракетэтэй холбоо хэхэ сеанснуудай үеэр бусаха замайнь хэмжээн тодорхойлогдохо. Бэдэрэлгын хэрэгсэлнүүд бэлэн болгогдонхой.

ЗУРАГУУДТА: дээрэһээ доошоо — нюур таладань — СССР-эй гербтэй гүрэнэй тэмдэг харуулагдана; ара таладань — Газарһаа Һара хүрэтэр ниидэлгын замые харуулһан зураг. Нюур таладань — СССР-эй гүрэнэй тугтай вымпел; ара таладань — «Луна-24» гэжэ станциин дүрэ зураг.

Эдэ зурагууд фототелеграфаар абтаба.

ТАСС ҺОНИН

Л. И. БРЕЖНЕВ Э. ХОНЕККЕРТОЙ хани ёһоор уулзаба

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Советскэ Союзда амархаяа ерээд байһан Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Э. Хонеккертой августын 19-дэ Крымдэ уулзаба.

Партиин һүүлэй съездүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй ба СЕПГ-гэн хэһэн ажал ябуулга тухай, хоёр ороной дотоодын болон гадаадын политика тухай нүхэд Л. И. Брежнев, Э. Хонеккер нэгэ нэгэндээ мэдээсэһэн байна. Хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туһалалсалга тухай договорой 1975 оной октябриин 7-до баталагдаһанай ашаар шэнэ дэбжэлгэ абаһан СССР-эй ба ГДР-эй хоорондохи харилсаанай амжалтатай һайнаар хүгжэжэ байһыень эдэнэр сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглээ.

КПСС-эй ба СЕПГ-гэй хүсэлэл оролдолгонуудай ашаар хоёр талын үндэһэ һуури дээрэ, мүн Варшавска договорой ба Экономическа харилсан туһалалсалгын Соведэй оршондо Советскэ Союзай ба ГДР-эй хоорондохи харилсаае саашаданъ үргэдхэн гүнзэгырүүлхэ таарамжатай байдал тогтоогдоо гээд нүхэд Л. И. Брежнев, Э. Хонеккер нэгэн һаналтайгаар элирхэйлһэн байна.

Шахардуу байдал һуларуулгые батадхахын, гүрэнүүдэй хоорондохи амгалан ёһоной харилсаае һайжаруулха шухала удха шанартай уласхоорондын хэдэ хэдэн асуудалнууд уулзалгын үедэ хараһа үзэгдөө. Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха, харилсаа холбоо тогтоохо хэрэгтэ хубитаяа саашадаашье оруулхые СССР-эй ба ГДР-эй эрид шиидэнги байһыень хоёр партиин хүтэлбэрилэгшэд тэмдэглэбэ. ГДР-эй бэеэ дааһан байдалай эрхэнүүдтэ хоро хүргэхэ, тэрэнэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха гэһэн хархис хүсэнүүдэй һэдэлгэнүүд Хельсинкидэхи зүблөөнэй зорилгонуудта, Европодо эб найрамдал хангалгын аша туһада тааралгүй байна гэжэ заагдаа. Иимэ һэдэлгэнүүд ямаршье хараа бодолгүй байна. Тиин эдэнэр саашадаа хоёр ороной зүгһөө шанга харюу сохилто абаха юм.

Уулзалга үнэн зүрхэнэй, нүхэр ёһоор үгээ ойлголсолгын, һаналаа нэгэдэлгын оршон байдалда үнгэрбэ.

Совет талаһаа — КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. У. Черненко, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша А. И. Блатов; ГДР-эй талаһаа — СЕПГ-гэй ЦК-гай уласхоорондын харилсаа холбооной таһагые даагша П. Марковски уулзалгада хабаадаһан байна.

(ТАСС).

Экономическа эрдэмээ түсэбтэ табан жэлдэ зорюулха

КПСС-эй ЦК-гай таһагууд зүблөө үнгэргэжэ, «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр партийна һуралсалай зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолтой, партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, ажалшадай экономическа һуралсалые хүгжөөхэ асуудалые хаража үзэһэн байна. СССР-эй ба РСФСР-эй министерствэнүүдэй, Гүрэнэй комитедүүдэй экономическа һуралсалай Соведүүдэн түрүүлэгшэнэр, КПСС-эй ЦК-гай, союзна республикануудай Компартинуудай ЦК-нуудай, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай, газетэ ба журналнуудай, телевидени болон радиогой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадаба.

1976—1977 онуудай һуралсалай жэлдэ экономическа һуралсалай зорилгонуудые зүблөөндэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэһэн. КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото байдалда бэелүүлхэ талаар ажалшадай зохёон байгуулхы ажал ябуулгые хүгжөөхын тула экономическа һуралсал эмхидхэлгээр министерствэнүүдэй, албан зургаануудай, предприятинуудай коллективүүдэй, партийна, профсоюзай ба комсомолой организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлөө халан абалсаһан байна.

(ТАСС).

ВЛКСМ-эй ДЕЛЕГАЦИ — ХАНОЙДО

ХАНОЙ. (ТАСС). ВЛКСМ-эй ЦК-гай секретарь В. В. Григорьев түрүүтэй ВЛКСМ-эй делегаци Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ ажалша залуушуулай Союзай ЦК-гай уряалаар СРВ-дэ ерэбэ. Тэдэнэр Хо Ши Минэй мавзолейдэ хүрэжэ, венок табиба.

ВЛКСМ-эй делегаци СТМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ву Куангтай уулзаһан байна. Аха дүү ёһоной, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үедэ Ву Куанг нёдондо жэлэй апрель һарада туйлагдаһан илалтын һүүлээр орон дотоохи байдалай ямар байһан тухай, мүнөө үедэ СТМ-эй шиидхэхэ зорилгонууд тухай, мүн Вьетнамай залуушуулай эмхиин ээлжээтэ IV съезддэ бэлдэхэ тухай делегациин гэшүүдтэ хөөрэбэ.

МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ БЭЛДЭЛГЭ ТУХАЙ

Оронойнмай колхоз, совхозууд ниитын адууһа малдаа элбэг хүрэхэ тэжээл бэлдэжэ үргэлжэлһөөр. СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэһэнэй ёһоор, августын 16-най байдалаар 57,1 миллион гектар дээрэһээ таримал ба хээрын ногоо сабшажа абаһан байна. Энэнь түсэбэй 85 процент болоно.

36,4 миллион тонно үбһэн сабшагдаа, 58,1 миллион тонно сенаж дарагдаа, 3,9 миллион тонно үбһэнэй гурил бэлдэгдээ.

Ажахынууд силос даража байна — 20,4 миллион тонно. Сагай уларилай хэды таарамжагүй байгаашье һаань, ниитын адууһа малдаа элбэг хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын тула үбһэшэд час бүхэнөө гамтай һайнаар хэрэглэнэ.

(ТАСС ай корр.).

ПАРТИИН XXV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ — олониитэдэ

МҮНӨӨНЭЙ ЭРИЛТЭДЭ ХҮРЭМӨӨР...

Марксизм-ленинизмын суртал олоороо шудалха гээшэ мүнөөнэй шатада ниитын үзэл бодол хүгжөөхэ шухала шэнжэ мүн гэжэ КПСС-эй XXV съезд зааhан байна. Энээнииe хүтэлбэри болгон, партиин Советскэ райком марксистско-ленинскэ hуралсалые улам нарижуулха гээшые ажалшан олониитэдэ нүлөөлхэ шухала арга мүн гэжэ тоолоно. Бухы ажалладаг хүнүүдэй хахад хубинь шахуу — 17 мянган хүн марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые, КПСС-эй документнүүдые, партиин түүхэ, политическэ экономи, философи, научна коммунизмын суртал болон бусад асуудалнуудые шудална. Хамтадаа 450 hургуули, семинар болон кружогууд үнгэрэгшэ жэлдэ хүдэлөө. Марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ жэл бүри 300 хүн hурадаг. Эдэнэр хожомоо үзэл сурталай эдэбхитэд болохо юм.

Коллективүүдтэ суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ударидаха хэрэг hайжаруулха зорилгоор партиин Советскэ райкомой дэргэдэ үзэл сурталай эдэбхитэдэй hургуули эмхидхэгдээ hэн. «Белоруссиин партийна организацида үзэл бодол нэбтэрүүлдэг кадрнуудые шэлэн томилхо хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой үндэhөөр иимэ hургуули нээгдээ hааб даа. Партийна организацинуудай секретарьнарай орлогшонор, райкомой болон райсоведэй гүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэд, дээдэ hургуулинуудай ниитын эрдэмэй багшанар — хамтадаа зуугаад хүн эндэ hурана. Энэ hургуулиин хэшээлдэ теориин болон бодото ажабайдалай асуудалнуудаар лекцинүүд уншагдадаг юм. Үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдые мүн методическа мэргэжэлдэ hургаха гэжэ оролдонобди. Энэ зорилгоор партийна пропагандын психологи болон бусад асуудалнуудаар тус hургуулиин хэшээлдэ лекцинүүд уншагдаа hэн. Хэшээл бүхэниие hонирхолтой болгохо гэжэ оролдогдоно. Жэшээнь, энэ хабар нэгэ хэшээлдээ КПСС-эй XXV съездын делегат, партиин Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляковые урнhан байгаабди. Хүн зон олоороо сугларaa. Делегадай хөөрөөе хүнүүд ехэ анхаралтайгаар шагнаа hэн.

Ажалшадые коммунис үзэлөөр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие аша үрэ схэтэй болгохо, удхыень hайжаруулха асуудалнуудта партийна организацинууд анхаралаа хандуулдаг болонхой. «Политическэ hуралсалай удха, теоретическэ хэмжээ hайжаруулха талаар КПСС-эй Советскэ райкомой хүдэлмэри тухай» КПСС-эй обкомой бюрогой тогтоол энэ хэрэгтэ ехэ түлхисэ болоhон байна. Геологическа управлениин, «Забайкаллес» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй, олонхи министерствэнүүдэй партийна организацинууд коммунистнуудай политическэ hуралсалые hайнаар хүтэлбэрилдэг, удхыень ходо шалгадаг байгаа.

Судна-бүтээлгын заводто ажалшадые коммунис үзэлөөр хүмүүжүүлхэ талаар тусхай гурим тогтонхой. Эндэ политическэ хүдэлмэриин олон янзын зэбсэгүүд сүм хэрэглэгдэдэг юм. КПСС-эй 88 гэшүүд политическэ hуралсалда хабаадана. hуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ тус заводто марксизм-ленинизмын дүрбэн hургуули, теоретическэ семинар, коммунис ажалай 8 hургуули, комсомолой 3 кружок хүдэлөө. Пропагандистнар: цехэй начальник В. Н. Курбатов, директорэй орлогшо А. В. Юхлин болон бусад эрхим hайнаар хүдэлжэ гараа. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин эндэ шадамараар эмхидхэгдэhэнэй ашаар заводой хүдэлмэришэдэй 92 процентнь ажалдаа коммунис ёhoop хандахын түлөө мүрысөөндэ хабаадана. 85 процентнь 5 жэлэй хубиин түсэбтэй, 62 процентнь коммунис ажалай ударнигай нэрэ солотой. Заводой коллективтэ шэнэ үүсхэл, дурадхалнууд ходо гаража байдаг. Владимир Ильичэй нэрэмжэтэ Москвагай электромеханическа заводой жэшээгээр гурбадахи цехэй коллектив «шанарай табан жэлдэ — бата найдабарита ажал» гэhэн мүрысөө үүсхээ. Табан жэлые 3 жэл 7 hара соо — заводойнгоо табин жэлэй ойдо дүүргэхэ гэhэн үүсхэл хэдэн бригаданууд гаргаба. КПСС-эй обкомой гэшүүн В. М. Кушнаревой даадаг электро-гагнууршадай бригада, КПСС-эй райкомой гэшүүн В. В. Мининэй даадаг судна хабсаргагшадай, Г. М. Лебедевэй даадаг слесарьнүүдэй бригаданууд эдээнэй тоодо ороно. Заводой үшөө табан бригада, 32 хүдэлмэришэд энэ үүсхэлые дэмжээ. Социалис мүрысөөнэй дүнгөөр судна бүтээлгын завод Советскэ районой дамжуулгын Улаан туг дүрбэн квартал соо барижа ябана. Байгал-Амарай түмэр замда эльгээгдэхэ «Буряадай комсомол» гэжэ теплоход болзорhоонь 9 hараар урид ашаглалгада үгөө. Мүн хоёр томо баржа тушаагаа.

Пропагандистнартай ябуулдаг хүдэлмэри hүүлэй үедэ гуримтай болонхой. Саг үргэлжэ хүдэлдэг семинар бии юм, марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ эдэнэр hурана, арадай ажахын түсэбүүдэй дүүргэлтэ тухай эдэнэртэ мэдээсэгдэнэ, методическа конференцинүүд, нэмэл хэшээлнүүд үнгэргэгдэнэ, эрхим пропагандистнарай дүй дүршэл согсологдоно.

Коллективүүдэй гэшүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулха тухай Череповецкэ металлургическа заводоор абтаhан КПСС-эй ЦК-гай тогтоол бэелүүлэн, манай районой партийна организацинууд хүтэлбэрилхы тушаалтадые пропагандистын хүдэлмэридэ хабаадуулдаг байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ министерствэнүүд, зургаануудай 59 хүтэлбэрилэгшэд, предприятинуудай 100 шахуу директорнүүд болон тэдэнэй орлогшонор энэ хүдэлмэридэ хабаадаа hэн. Бүхы пропагандистнарай 90 процентнь дээдэ эрдэмтэй, тэдэнэй олонхинь партиин гэшүүд юм. Олон пропагандистнар хэшээлнүүдээ удха түгэлдэрөөр, уран хурсаар үнгэргэдэг болонхой. Пропагандистнарай 70 процентнь 5—10 жэл соо энэ ажалда ябана. Жэшээнь, шэлэй заводой главна инженер В. В. Кондрашов пропагандистын ажалда үнэхөөрөө мэргэжэлтэй болоо. Үйлэдбэриин ехэ дүй дүршэлтэй энэ пропагандист экономикын асуудалнуудые заводой хүдэлмэритэй холбожо, hурагшадтаа хөөрэжэ үгэдэг. Гадна нүхэр Кондрашов техническэ хэрэгсэлнүүд болон хэблэлэй материалнуудые уран зохёолhоо жэшээнүүдые хэшээлдээ хэрэглэдэг юм. hурагшадай политическэ мэдэрэлэй улам ехэ болоhые иимэ жэшээ гэршэлнэ. «Хүдэлмэришэнэй үүсхэлые инженерэй дэмжэлгээр батадхаха» гэhэн хүдэлөөндэ эдээнэй олонхинь хабаадана. Завод соогоо пропагандист В. В. Кондрашов хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн мүн.

«Электромашина» заводто Анна Афанасьевна Романова хоёрдохи жэлээ политическэ hургуули хүтэлбэрилнэ. Үзэhэн материалаа hонирхолтой болгохын тулада шэнэ шэнэ онол арга бэдэрдэг хүн юм. Ажалдаа мэргэжэhэн, абьяас ехэтэй пропагандистнарые тоолохо болоо hаа район дотор олон. Түрүү пропагандистнарай дүй дүршэл согсолжо, дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри хэгдэдэг, тэдэнэр урмашуулагдадаг юм. КПСС-эй обкомой, горкомой, райкомой хүндэлэлэй грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр, хилын саагуур аяншалха путёвкоор шагнагдана.

Партиин райком эдэбхитэдые хабаадуулан, политическэ hуралсалые шалгадаг, методическа туhаламжа үзүүлдэг байна. hуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ 46 парторганизацида hуралсал шалгагдаа, 100 гаран хэшээлэй удха хаража үзэгдөө. 120 партийна организацинуудта түгэсхэлэй хэшээл шалгагдаhан байна. Энээнтэй хамта политическэ hуралсалай ябаса тухай партиин райкомой бюро дээрэ хаража үзэгдэдэг юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ «Забайкаллес» гэжэ нэгэдэлэй, гэгээрэлэй министерствын, Буряадай барилгын управлениин партийна организацинуудай hуралсал райкомой бюро дээрэ зүбшэгдөө hэн.

Политическэ, экономическа hуралсалай жэлэй дүүрэмсээр партийна организацинууд - суглаанууд дээрээ дүнгүүдыень зүбшэн хэлсээд, шэнэ жэлдэ бэлэдхэжэ эхилээ. КПСС-эй XXV съезд дээрэ партиин ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэhэн тоосото элидхэл, «1976—1980 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» болон бусад материалнууд hуралсалай шэнэ жэлдэ шудалагдаха юм. Энэ хадаа съездын шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхэ арга нүхэсэлнүүдэй нэгэн.

Мүнөө районой партийна организацинуудта политическэ, экономическа hуралсалда hураха хүнүүд тодорхойлогдожо байна. «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, партийна hуралсалай зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые партийна организацинууд зүбшэн хэлсэжэ, бии байhан дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүдые хараална. Коммунистнуудhаа гадна, политическэ hуралсалда партийнабэшэ эдэбхитэд хабаадуулагдаха юм. Районой партийна организацинуудай олонхинь hуралсалда хабаадаха хүнүүдые бүридүүлжэ дүүргэнтэжэ байна. hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдэхэдээ, урда жэлдэ тохёолдоhон дутагдалнуудые усадхаха, хэшээлнүүдэй удхыень гүнзэгырүүлхэ хэмжээ абаха.

Политическэ hуралсалые мүнөөнэй хэмжээндэ хүрэмөөр эмхидхэхын тулада пропагандистнарые тон наринаар шэлэн томилхо, тэдэнэй эрдэм, мэргэжэл дээшэлүүлхэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Пропагандистнарай hуралсал эмхидхэгдэхэ. Энээнтэй хамта комсомолшуудай политическэ hуралсал, бүгэдэ ниитын экономическа hуралсал эмхидхэхэ байнабди.

Марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ коммунистнуудые hургаха табан жэлэй түсэб табиха зорилго партийна организацинуудай урда табигдана. Эндэ hуража гарагшад пропагандистын, политическэ хүдэлмэридэ ябаха юм. Мүн коллектив бүхэндэ экономическа hуралсалай табан жэлэй түсэб табигдаха ёhотой.

Партиин XXV съездын табиhан зорилгонуудые бодотоор бэелүүлхын түлөө тэмсэхэдэнь ажалшадта туhалха, эрдэм мэдэсыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ пропагандистнар, үзэл сурталай бүхы хүдэлмэрилэгшэд эрдэм бэлигээ, мэргэжэлээ сүм зорюулан, хүдэлхэ байна. Партийна организацинууд политическэ hуралсалые ударидаха, шалгаха, туhалха, коммунист бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ хэмжээ абаха юм.

Г. ЯЧМЕНЕВА,
КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь.

ЗАЛУУШУУЛАЙ ЗВЕНОДО

РЕПОРТАЖ

Үглөөнhөө эхилжэ, нэгэ жэгдэхэнээр ороhон бороон үдын тэн багта замхажа, тэнгэри сэлмэжэ, наран яhала шангаар шанха дээрэhээ шаража эхилбэ.

...Таряанай үргэн поли хүндэлэн гараhанай удаа Шэнэhэн-Хушуунда отоглоhон үбhэшэдэй звенодо хүрэжэ ерэбэбди.

— Эндэмнай залуушуул. Солбон дорюун, сог залитай хүнүүд ажаллана гэжэ абаhаар лэ мэдэхээр аабза — гэжэ партиин райкомой секретарь Д. Д. Дагбаев сэдьхэлээ ханангяар хэлэбэ.

Үнэхөөрөөшье «Георгиевский» совхозой 20 гаран залуушуул эндэ сугларанхай, комсомол-залуушуулай звено эмхидхээд, габшагайгаар ажалладаг юм байна гэжэ тэдэнтэй хөөрэлдөөд байхадаа мэдэжэ абаа hэмди.

Тус звеное наhажаал үбгэн Даша-Жамсо Нацанович Цыбиков хүтэлбэрилнэ. Тэрэнэй үстэн, коммунист Цырен Цыбикович Цырендоржиев — нигээд лэ аха заха. наhатай хүнүүдынь дүүрэнэ.

Звенодо 16 комсомолшууд тоологдоно. Үбhэ хуряалгын үедэ Дамба Гомбоев комсомолшуудаа ударидаха даабаритай. Өөрын редколлегитэй болонхой: Цырен-Доржо Цыбиков, Найдан Цыбиков, Цэмжэд Дагбаева гэгшэд hарабша сарайн хажууда табигдаhан ута стол дээрэ «Сахилгаан» хуудаhанай удаадахи номерые зохёожо тухагүй hуунад.

«Тракторист Дамба Цыдыпов үсэгэлдэр үбhэ сабшаха халаанайнгаа даабарие 130 процент дүүргэбэ. Комсомолец Дамба Цыдыповhээ жэшээ абагты!» гэжэ улаан шэрээр аржыса бэшэгдэhэн хуудаhан олоной хараха газарта үлгэгдөөдхибэ.

Харуулан ойлгуулха агигаци эндэ нилээд hайнаар эмхидхэгдэнхэй. Социалис мүрысөөнэй гуримууд, социалис уялганууд, плакат болон лозунгнууд үбhэ хуряалгада эршэтэйгээр ажаллахыень уряална. Столhоо тээ саана носоогдоhон түүдэгэй захада булта шахуу сугларанхай байба. Түндэhээ хирэ хирэ болоод лэ шог ёгто зугаа, энеэдэн соностоно. Тэдэнэр Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнүүдэй «Импульс» гэжэ нэрэтэй барилгын отрядые уриха, тэдэнэй концерт хараха, волейболоор нүхэд ёhоной уулзалга үнгэргэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ байба. Уданшьегүй бүлэг хүбүүд хажуураа баринхай сабшалгадаа гарана. Үшөө нэгэ бүлэг хүбүүд Цыбик-Доржо Цыбиков, Дамба Гомбоев, Ринчин-Доржо Чимитцыренов, Намсарай Цыбиков бүлэг болоод hүри сомохоёо асануудаа абаад ябашаба.

— Үсэгэлдэр шэрэhэн бухалнууднай ехээр нороогүй юм аабза? — гэжэ Дамба Гомбоев ахалагша нүхэр Даша-Жамсо Нацановичhаа асууха юм.

— Үгыл бэшэ гү? Бухалайнгаа орой дээрэхи нороhон үбhыень хуулажа тараагаад орхиходотнай түргэн хатаха байха, — гэжэ аргааханаар ойлгуулжа үгэбэ.

— Эндэмнай болдог дошо болоhон газар юм байна, — гэжэ Мунко Цыренович хөөрэлдөөндэ оролсобо. — 22 гектар газарай хахадынь гар хажуураар сабшагдаа, тармагдаа. Комсомол нэрээ алданагүйлди, тэрүү тэрэ дүрбэн hүри hүүлэй хоёр үдэр соо сомогдоо, — гэжэ заагаад абаба. Тус звенодо ажалай үдэр 7 сагhаа эхилээд. үдэшын 9 саг болотор үргэлжэлдэг.

— Хура бороогой … болоо hаань. үдэшын … час болотор ажалл… гэжэ Дамба Гомбоев … hэн.

Залуушуул сүл… шатар, волейбол … шэнэ газетэ, журнал … ха. транзистораа та… лэй hонинуудые шаг… гатай юм байба.

— Иимэ эдэбхитэй… иаар ажалладаг залу… тай хүдэлхэдэ … 1897 центнер үбhэ бэл… түсэбөө дүүргэхэл бай… —гэжэ звеное даагша … Жамсо Цыбиков хэл… Комсомол-залуушуулай … ногой гэшүүд түсэбөө … гэхээр урма зориг… ажаллажал байна гэж… дэшье үнэн зүрхэнhөө … хахасаа hэмди.

С. ОЧИР…
Хориин аймаг.

ЭЭЛЖЭЭТЭ УУЛЗАЛГА

Элдэб мэргэжэлтэй үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзалга «Шэнэ Үдэ» газетын редакци хирэ-хирэ болоод лэ эмхидхэжэ байдаг заншалтай.

Аймагай хонишодой жэлэй хүдэлмэриин дүнгэй согсологдоhонтой дашарамдуулан, совхозуудай ахалагша хонишодые редакцидаа уриба. Аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй хүдөө ажахын управлениин ахамад зоотехник Д. Д. Дариев аймагай хонишодой хэр зэргэ хүдэлжэ, ямар үрэ дүн туйлаhан тухай, ямар дутагдалнуудай энэ үедэ ушарhан тухай уулзалгада хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө. Тиихэтээ хамта эхэ хонидой үрэжүүлгые хаhа сагсоонь эмхитэйгээр үнгэргэхэ, ерэхэ үбэлжэлгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха асуудалнууд тушаа тогтоо.

Тэрэнэй hүүлээр редакциин хонишодой дунда нүхэр ёhоной, хани халуун хөөрэлдөөн боложо, hанал бодолоо хубаалдан саашадаа ямар зорилготой байhанаа мэдүүлээ. Илангаяа үнгэрhэн үбэлжэлгын үедэ тохёолдоhон дутуу дунданууды саашадаа дабтахагүйн тула ямар хэмжээ абаха шухала байhан тушаа үгэ хэлэгшэд анхаралаа хандуулhан байна.

Аймагай хонишодой дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ эрхим үрэ дүн туйлажа, бултание ахиhан Хориин совхозой ахалагша хонишон К. М. Тангаповта, Анаагай совхозой ахалагша хонишон, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Г. Д. Доржиевада газетын редактор Ф. А. Хандархаев бэлэг барюулаа.

Эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгын харюусалгатай хаhые эмхитэйгээр, hайн шанартайгаар үнгэргэхыень эхэ хонидые харууhалдаг малшадые уряалhан … гада хабаадагшад нэгэ… гаар баталан абаа. Т… шэгынь газетэдэ толи…

Энэ уулзалгада КПС… райкомой нэгэдэхи … тарь В. У. Дарханов … ведэй гүйсэдкомой … лэгшэ Г. Н. Бородин, … үсхэбэрилдэг совхоз… республиканска трест… мад зоотехник Х. Г. Д… ев болон бусад хүтэлбэ… тушаалтад, совхозуудай … мад мэргэжэлтэд хаба… саhан байн.

Д. САНЖИ…

ХАНИ БАРИСААНАЙ БАРИЛГАНУУД

Уласхоорондын «Дружба» гэжэ нефтепровод социалис оронуудай интернациональна хани барисаанай hүлдэ болонхой. Советскэ Союзhаа энэ нефтепроводоор Европын социалис оронуудта 350 миллион тонно нефть эльгээгдэбэ.

Социалис экономическа интеграциин комплексно программын ёhoop СЭВ-эй гэшүүн-оронуудта промышленна томо хэдэн арбаад хамтын предприяти баригданхай гэжэ Экономическа харилсан туhалалсалгын Совет ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсээ. Аха дүү гүрэнүүдэй арадай ажахын бүхы hалбаринуудта хабаатай продукци тэдэ предприятинуудта үйлэдбэрилэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада СЭВ-эй гэшүүн-оронуудта хани барисаанай барилганууд үргэлжэлүүлэгдээ. Мүнөө интернациональна эдэ барилганууд хурдан түргэнөөр ябуулагдана.

Оренбург — СССР-эй баруун хилэ гэhэн мантан томо газопроводой барилга мүнөө түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Тэрэнэй утань 2.750 километр байха юм. Энэ газопроводоор жэл бүри 30 миллиард кубометр газ социалис оронуудта эльгээгдэхээр түсэблэгдэнэ. СССР-эй, НРБ-гэй, ВНР-эй, ГДР-эй, ПНР-эй. ЧССР-эй 25 мянган хүдэлмэришэн ба мэргэжэлтэд тус газопроводой барилга дээрэ хүдэлнэ. Трассын 700 километрынь баригданхан. Энэ жэл үшөө 800 километр баригдахаар түсэблэгдэнэ.

СЭВ-эй гэшүүн-оронууд Советскэ Союзда үшөө хэдэн томо барилгануудые эрхилнэ. Тэдэнэй тоодо Киембаевска асбестын горно-шанаржуулгын комбинат. Усть-Илимскэ целлюлозой завод оролсоно.

Польшодо баригдажа байhан «Катовица» гэжэ металлургическа комбинат Европын томо предприятинуудай нэгэн болохо юм. Тэрэнэй түрүүшын ээлжээнэй ашаглалгада оруулагдахада, жэл бүри 4,5 миллион тонно продукци үйлэдбэрилэгдэхөөр хараалагдана. Советскэ Союз тэрэнэй барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Германиин Демократическа Республикын Эрфурт гэжэ округто цементын томо заводой түрүүшын ээлжээн ашаглалгада оруулагдаа. Тэндэ жэл соо 2,5 миллион тонно продукци бүтээгдэхэ юм. НРБ-гэй, ВНР-эй, ПНР-эй, ЧССР-эй, СФРЮ-гэй мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд тэрэнэй барилгада хабаадалсаа. Румыниин Социалис Республика Советскэ Союз хоёрой хамтын хүсөөр Прут мүрэн дээрэ баригдажа байhан гидротехническэ системэ хадаа СРР-эй хэдэн районуудые электрын элшэ хүсөөр хангаха, тэндэ загаhа үсхэбэрилгын, уhалууриин асуудалые шиидхэлгэдэ сэхэ хабаатай юм.

СЭВ-эй бүхы гэшүүн-оронуудта шэнэ барилганууд үргэн далайсатайгаар ябуулагдана. ГДР-эй, СССР-эй болон ЧССР-эй туhаламжатайгаар Болгариин Видина хотодо полиамидна волокно үйлэдбэрилэгдэжэ эхилээ. Венгридэ олефиновэ комплекс ашаглалгада оруулагдаа. Тэндэhээ 327 километр утатай олефинопровод татагдажа, Советскэ Союзда продукци эльгээгдэнэ. СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай хамтын хүсөөр Кубада никель ба кобальт абадаг предприяти барилга эхилэнхэй. Монголой Арадай Республикада «Эрдэнэт» гэжэ зэд-молибденэй комбинадай — совет-монгол томо предприятиин барилга үргэлжэлhөөр.

СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай хани барисаанай барилганууд болбол социалис экономическа интеграциин комплексно программын холын хараатай, аша үрэ ехэтэй байhанай эли тодо гэршэ болоно. Эдэ барилганууд хадаа социалис гүрэнүүдэй техническэ дэбжэлтэдэ, арадай ажахые хүгжөөлгын түсэбүүдые дүүргэлгэдэ hайнаар нүлөөлнэ.

(ТАСС).

ДЭЭДЭ ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Венгриин эгээн томо предприятинуудай нэгэн болохо Сазхаломбадтахи нефть болбосоруулхын шанаржуулгын комбинат совет оронhоо ерэ-hэн нефтеэр зүү … доо нэрэтэй продукци … дэг. Комбинадай … хэрэглэгшэдэй нэгэ…

ТАСС-ай фотохроника.

ДООДО ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Оренбург — СССР-эй баруун хилэ гэhэн газопроводой трассын барилга түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Энэ ехэ барилга СЭВ-эн гэшүүн-оронуудай хамтын хүсөөр баригдана. Украиннын Александровка тосхон … оршодог компресс… станциин барилга … ГДР эн табан зуу гаран … луу барилгашад хүд… Труба шэрэдэг маши… дые харанат.

ТАСС-ай фотохроника.

ХОНИДЫЕ ҮРЭЖҮҮЛГЭДЭ ОНСО АНХАРАЛ ХАНДУУЛХА

Арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбөөр хараалагдаhан хонин ажалhаа бүри ехээр продукци абахын тула хонидойнгоо тоо толгой олошоруулха, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

Манай республикада хүдөө ажахын эгээл олзотой hалбаринуудай нэгэн хонин ажал болоно. Зарим ажахынууд энэ hалбариhаа бүхы олзынгоо 70—80 процентые абадаг гээшэ. Тиимэhээ түл олоор абажа. хонин hүрэгэй тоо толгой олошоруулха, үхэл гарзые үсөөрүүлхэ асуудалнууд хонишодой гол зорилгонууд болоно.

Мүнөө республикымнай колхоз, совхозуудта хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгын халуун хаhада бэлдэлгэ түлэг дундаа ябажа байна.

Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэ хадаа богонихон саг соо үнгэргэгдэдэг тула тон харюусалгатай хаhа юм.

Энэ хүдэлмэридэ анхаралаа ехээр табижа, эмхитэйгээр үнгэргэhэн ажахынууд жэл бүри горитой амжалта туйладаг байна. Жэшээлхэдэ, олохон жэлэй туршада Зэдын аймагай Борьёогой совхозой, Улаан-Үдын аймагай Ивалгын ОПХ-гай коллективүүд жэлдээ 100 эхэ хонин бүриhөө 95-hаа доошо бэшэ хурьга абадаг байна. Тиихэдэ республика соогоо мэдээжэ болоhон Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон, Социалис Ажалай Герой Г-С. Г. Цыремпилова, Борьёогой совхозой —Социалис Ажалай Герой Г. Л. Рабдаев, энэл совхозой эрхим хонишон Д. Я. Свистунов болон бусад бүри үндэр амжалтануудые туйладаг юм. Тэдэнэй баян дүй дүршэлтэй, ажал хүдэлмэритэйнь танилсаха, хараха гээшэ тон шухала удха шанартай болоно.

Республикымнай эрхим хонишод үрэжүүлгын хаhада эртээнhээ бэлдэдэг заншалтай. Тобир hайн түл абахын тула тэдэнэр хаhа соонь хурьгадаа илгажа, хонин hүрэгөө хүсэд hайнаар таргалуулхые хүсэнэ.

Дүршэлтэй хонишод ороондо орохо эхэ хонидоо илгахадаа, эртэ үглөөгүүр hүрэг соогоо ототой болоhон хонидые бэдэржэ олоод, тэдэнээ заабол хоёр дахин үрэжүүлээд, удаань наринаар шалгадаг гуримтай. Гадна үрэжүүлгын хүдэлмэри 35—40 үдэрэй туршада дүүргэбэл, саашадаа түл абахадашье хүнгэн байдаг гээшэ. Богони болзор соо үрэжүүлэгдэhэн хонидой хурьгад нэгэ жэгдэ боргожодог, томо болодог юм.

Гэбэшье зарим колхоз, совхозууд энэ харюусалгатай хаhын эхилтэр эхэ хонидоо, хусануудаа хүсэд hайн таргалуулжа шаданагүй. Тиимэhээ эхэ хонид муугаар үрэжүүлэгдэжэ, тулюур, тэнхээ шадалгүй түл абтана.

1975 ондо республика доторнай сентябрь, октябрь hарануудта хурьган абтаагүй. Байгша оной январь hарада 67.652, февральда—269.601, мартда — 287.724 апрельдэ — 37.477, майда — 8.541 хурьган абтаhан байна. Тиихэдэ хонидой түл абалга удаадахи hаранuудта үргэлжэлөө. Гансал Ахын аймагай колхозуудта хонидой түл абалга хоёр hарын туршада дүүрэhэн байна. Хонин ажалые ехээр эрхилдэг Сэлэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Яруунын, Бэшүүрэй, Хяагтын аймагуудта түл абалга 8—9 hара соо үргэлжэлөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ хадаа хони үсхэбэрилхэ гуримые хазагайруулhан ушарай хойшолон болоно.

1975 ондо хамтадаа 809.193 эхэ хонин үрэжүүлэгдээ гэхэ гү, али 1974 онойхиhоо 8.086 толгойгоор үсөөн байгаа. Байгша оной июлиин 1-нэй мэдээгээр республикымнай бүхы ажахынуудта 1975 онойхидо орходоо 36.929 хурьган үсөөн абтаhан байха юм.

Эхэ хонин бүриhөө жэл бүхэндэ хурьга абабал, hүрэгэй тоо толгой олошорхо ёhотой. Теэд энэ арга боломжо республика доторнай гүйсэд hайнаар хэрэглэгдэнэгүй. 1971—1972 онуудта республика доторнай 100 эхэ хонин бүриhөө 80 хурьган абтаа hэн. Зүгөөр 1975 ондо — 63, 1976 ондо оройдоол 62 хурьган абтажа, тэнжүүлэгдэhэн байна.

Хонин hүрэгые олоор үсхэбэрилдэг Сэлэнгын аймагай ажахынуудта 1974 ондо 100 эхэ хонин бүриhөө 71, 1975 ондо — 68, 1976 ондо — 69 хурьган абтаа. Эндэхи Тельманай нэрэмжэтэ совхоздо, XXI партсъездын нэрэмжэтэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта эхэ хонидые ороондо оруулха болон искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэри муугаар үнгэргэгдэнэ. Мүн баhа Бэшүүрэй, «Заветы Ильича», Худанай, Чисаанын совхозуудта энэ хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандадагhаань боложо, зуун эхэ хонин бүриhөө оройдоол 65 хурьган абтаа.

Мүнөө жэлдэ республикымнай колхоз, совхозуудта хамтадаа 825 мянган эхэ хонин үрэжүүлэгдэхэ түсэбтэй. Энэ шухала хүдэлмэриие богони болзор соо шанартай hайнаар үнгэргэхын тула эмхидхэлэй ехэхэн ажал ябуулха болоно. Нэн түрүүн энэ ажалаа хаана, ямар сагта, ямар аргаар үнгэргэхэб гэхэ мэтын асуудалнуудые энэ хүдэлмэриин түсэб табихадаа, хараада абаха хэрэгтэй. Гадна хонидые класс классаарнь илгажа, отарануудые бүридхэхэдэ, эрхим дүнгүүд туйлагдана. Олон ушарта ашаг шэмэ багатай, үүлтэртэ бэшэ хусанууд hүрэгтэ табигдадаг байна. Энэнь тон буруу.

Тэрэшэлэн олон колхоз, совхозуудта эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ мэргэжэлтэд дуталдадаг, тэдэнэй олонхинь дүй дүршэл багатай байдаг. Хонишод богонихон болзорой курсада hураад, энэ харюусалгатай хүдэлмэрээ өөhэдөө хэхэдээ, эрхим дүнгүүдые туйлана гэжэ олон жэлэй дүршэлhөө эли болоно.

Энэ хүдэлмэриие эмхи гуримтайгаар үнгэргэхын тула нэн түрүүн үрэжүүлгэ хэхэ пунктнүүдые эртээнhээ эмхидхэжэ, хуушанаа заhабарилжа, хэрэгтэй хэрэгсэлнүүдээрнь хүсэд хангаха шухала. Үрэжүүлгын томодхогдоhон пункт байгуулхада алишье талаараа hайн байха ёhотой. Юуб гэхэдэ, үрэжүүлгын үсөөн мэргэжэлтэ хэрэгтэй болохо, пунктаяа хэрэгтэй зэр зэмсэгээр хангахада хүнгэншье байха.

Мүн баhа хонишод hүрэгөө ногоо hайнтай бэлшээридэ адуулжа, хүсэд таргалуулха зэргэтэй. Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай хонишод үрэжүүлгын үрэ тэ… 3—4 неделиин турша… соо хонидоо эгээ… hайн ногоотой бэлшээри… адуулдаг, зеленко нэмэ… үгэдэг юм. Энэнь үрэжүү… гын хүдэлмэриие эмхитэ… гээр, богони болзорто үнгэ… гэхэдэнь туhатай байна, … hайн түл абтана.

Тиимэhээ республикын ко… хоз, совхозуудай хүтэлбэ… лэгшэд, мэргэжэлтэд нё… донойнгоо дутуу дунда… дые хараадаа абажа, арба… хи табан жэлэй түрүүш… жэлдэ эхэ хонидые үрэжүү… хэ хүдэлмэри эмхитэй гури… тайгаар үнгэргэхын тула зо… хихо хэмжээнүүдые абаха… болоно. Энэмнай тоң хар… салгатай, ерэхэ жэлэй ам… жалтын эхин шатын хүдэл… мэрн гээшэ.

Ж. ГРОМОВ,
республикын госплемнэгэдэлэй начальник.
В. БРЯНСКИЙ,
пэгэдэлэй ахамад зоотехник.

МАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ ВДНХ-гай ШАГНАЛ

(...хэл. Эхниинь ... 20-ной номерто).

...Н АЙМАГҺАА
«...ММУНИЗМ»
КОЛХОЗҺОО
...гэн медаляар
... Цырен Намжило-
... хонишон.
... медаляар
...нова Гомбо-Су-
...чиковнае — хони-
...
... Лосол Дамдинови-
...нишон.
... Даба Самбуевичые
...
... Цырен-Жомсо
...ые — хонишон.
«...АРЕЧНЫЙ»
...ОВХОЗҺОО
...нзо медаляар
...ев Владимир Гом-
... — жолоошон.
...ОРЬЕОГОЙ
...ОВХОЗҺОО
...гэн медаляар
...ов Константин Фе-
...е — хонишон.
...жапов Базаржап
...ичые — хонишон.
...нзо медаляар
... Сергей Хуриганo-
... хонишон.
...ев Дондок Базарови-
... хонишон.
...ский Николай Ти-
...ые — хонишон.
...ов Сергей Ива-
... — хонишон.
«...КТЯБРЬСКИЙ»
...ОВХОЗҺОО
...нзо медаляар
...ова Нина Самбуев-
...нишон.
...ЫН АЙМАГҺАА
ЯРУУНЫН
СОВХОЗҺОО
...нзо медаляар
...ева Хандажап Гар-
... — һаалишан.
«...СОМОЛЬСКИЙ»
СОВХОЗҺОО
...нзо медаляар
...а Елена Василь-
... тугалшан.
...а Валентина Ива-
... — үхэршэн.
...СЭНГЫН
СОВХОЗҺОО
...нзо медаляар
... Базар Бимбаеви-
...эршэн.
...БАЙКАЛИИН
АЙМАГҺАА
«...ЫРЯНСКИЙ»
СОВХОЗҺОО
...гэн медаляар
...ова Людмила Вик
... — һаалишан.
...нзо медаляар
...а Нина Степанов-
... һаалишан.
...ская Устинья Пет-
... тугалшан.
...ова Нина Степанов-
... тугалшан.
«...РИБАЙКАЛЕЦ»
КОЛХОЗҺОО
...тан медаляар
... Олзо Жамьянови-
... комбайнер.
...онзо медаляар
... Людмила Макаров-
... һаалишан.
...БЭШҮҮРЭЙ
АЙМАГҺАА
...БЭШҮҮРЭЙ
СОВХОЗҺОО
...онзо медаляар
...ова Дулма Гармаев-
... һаалишан.
...ещенных Валенти-
...нае — һаалишан.
...РЖИНСКИЙН
НЭРЭМЖЭТЭ
СОВХОЗҺОО
...нзо медаляар
...ина Анна Кириллов-
... тугалшан.
...ова Пелагея Василь-
... — тугалшан.
...цова Анисия Дави-
... — тугалшан.

БАУНТЫН АЙМАГҺАА
«АМАЛАТСКИЙ»
СОВХОЗҺОО
Мүнгэн медаляар
Раднаев Содном Очировичые — үхэршэн.
Ламожапов Хашка Бадмаевичые — үхэршэн.

ДЖИЛИНДЫН
СОВХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Догончин Владимир Алексеевичые — орошон.

СЭЛЭНГЫН
АЙМАГҺАА
III ШАТЫН
ДИПЛОМООР
ШАСАРГАНЫН
СОВХОЗЫЕ
Бронзо медаляар
Алексеев Максим Максимовичые — совхозой директор.
Денисенко Анна Ефимовнае — ахалагша агроном.
Асеев Владимир Алексеевичые — зүгышэн.
Еранский Михаил Ивановичые — садовод-механизатор.
Попова Антонида Дмитриевнае — садовод.

ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ
КОЛХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Очиров Ширап Шугдуровичые — луговод.
Захарова Прасковья Евлантьевнае — тугалшан.
Григорьева Надежда Иннокентьевнае — тугалшан.

КАРЛ МАРКСЫН
НЭРЭМЖЭТЭ
КОЛХОЗҺОО
Алтан медаляар
Сампилов Доржо Шагжиевичые — комбайнер.
Мүнгэн медаляар
Будажапова Цырен-Дулма Цырендоржиевнае — тугалшан.

КИРОВЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ
СОВХОЗҺОО
Мүнгэн медаляар
Баяндаева Бимба Цыденовнае — тугалшан.

СЭЛЭНГЫН
СОВХОЗҺОО
Алтан медаляар
Тадвашкина Надежда Лазаревнае — һаалишан.
Акулов Анатолий Михайловичые — хонишон.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ
АЙМАГҺАА
«КОММУНИЗМ»
КОЛХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Вдовин Федор Ивановичые — комбайнер.

«ЗАБАЙКАЛЕЦ»
СОВХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Евдокимова Наталья Несторовнае — галуушан.
Калашников Геннадий Трофимовичые — хонишон.
Калашников Петр Демьяновичые — хонишон.
Петрова Анна Матвеевнае — һаалишан.

ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ
КОЛХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Брылев Николай Петровичые — комбайнер.
Рыжаков Кирилл Терентьевичые — галуушан.
Голендухин Иван Астафьевичые — галуушан.
Сорокин Николай Степановичые — галуушан.

«ПУТЬ ЛЕНИНА»
КОЛХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Черных Любовь Ивановнае — галуушан.

«ЗАГАНСКИЙ»
КОЛХОЗҺОО
Мүнгэн медаляар
Федоров Петр Петровичые — үхэршэн.
Лютаева Юлия Ивановнае — звеногой агроном.
Бронзо медаляар
Буркова Клавдия Григорьевнае — куузику ургуулагша.
Буркова Екатерина Сергеевнае — куузику ургуулагша.

СУУЛГЫН
СОВХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Болонев Ульян Ефимовичые — бригадир.
Болонева Агафья Моисеевнае — овощ ургуулагша.
Платонова Анна Евдокимовнае — овощ ургуулагша.
Теслева Акулина Павловнае — овощ ургуулагша.
Шорохова Зинаида Елизаровнае — овощ ургуулагша.

БАЙГАЛАЙ ЗАГАҺА
ОЛЗОБОРИЛХО
КОЛХОЗУУДАЙ
ХОЛБООНҺОО
«БАЙКАЛЕЦ»
КОЛХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Шадрина Александра Константиновнае — ан үсхэбэрилэгшэ.
Терентьева Зинаида Афанасьевнае — ан үсхэбэрилэгшэ.
Мишарина Анна Никифоровнае — ан үсхэбэрилэгшэ.

«ПРИБАЙКАЛЕЦ»
КОЛХОЗҺОО
Бронзо медаляар
Метелева Евдокия Евсеевнае — оператор.
Новолодская Ульяна Еремеевнае — оператор.
Новолодский Александр Васильевичые — электрик-механик.
Новолодский Василий Никифоровичые — ахалагша механик.

I ШАТЫН
ДИПЛОМООР
ҮҮЛТЭРТЭ МАЛАЙ
ТҮБЭЙ ПРЕДПРИЯТИИЕ
Алтан медаляар
Тарасов Георгий Лаврентьевичые — начальник.
Мүнгэн медаляар
Брянский Валерий Иннокентьевичые — ахамад зоотехник.
Фадеева Галина Михайловнае — хонишон.
Бронзо медаляар
Сафронов Иван Аввакумовичые — лаборатори даагша.
Соболев Василий Васильевичые — ахамад инженер.
Тарасова Ольга Федотовнае — зоотехник.
Будожапов Бургут Дашиевичые — жолоошон.
Демин Александр Дмитриевичые — жолоошон.
Шишмарев Петр Лаврентьевичые — жолоошон.
Леонов Егор Алексеевичые — жолоошон.
Варфоломеев Александр Ермиловичые — жолоошон.
Уразова Мария Перфильевнае — бухануудые адуулагша.
Яковлева Мария Павловнае — бухануудые адуулагша.
Чердонова Прасковья Сафроновнае — бухануудые адуулагша.

БААТАРШАЛГА

ПУБЛИЦИСТИКЭ

Баатаршалга... Энэ үгэ хэлэхэдээ, арад түмэнэй эрхэ сүлөөгэй, жаргалта байдалай түлөө, Эхэ оронойнгоо хүгжэн һалбархын түлөө эрэлхэг зоригоо зангидажа, хүсэ шадалаа, ухаан бодолоо гамнангүй оролдоһон, тэмсэһэн, илаһан хүнүүд тухай, тэдэнэй эгээл ехэ бэрхэшээл дабан гаталһан, бүтээһэн үйлэ хэрэгүүд тухай, мүн шанга тулалдаануудта эрын ёһоор уиаһан баатарнуудай мүнхэ дурасхаалые һанаандаа оруулнаб.

Эрхэ сүлөөгэй түлөө ээзн хаанай урдаһаа эсэргүүсэн бодоод, хаатаржан сүлэлгэдэ хатуу, омог тэсэбэри харуулһан декабристнууд... 1905 оной баррикадануудта хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй улаан тугые үргэжэ уряалһан революционернүүд... Октябриин һүрөөтэ үдэрнүүдтэ түрэ засагые гартаа абажа илаһан улаангвардеецүүд... Граждан дайнай үедэ залуухан Совет гүрэниие хариин интервентнүүдэй добтолгоһоо, ангиин дайсадай хорлолтоһоо аршалан абарһан хүдэлмэришэд, таряашад... Оронойнгоо арадай ажахые һандарал гээгдэлһээ гарган һэргээһэн арад зон... Түрүүшын асари ехэ электростанцинуудые, фабрика, заводуудые, түмэр замуудые барилсаһан таряашад, малшадай үхибүүдые, үргэн ниитэ ажалшадые үзэг бэшэгтэ һургаһан хорёод-гушаад онуудай комсомолшууд... Хасан нуур, Халхын гол шадар япон самурайнуудта дабхар сохилто үгэһэн сэрэгшэд... Дүрбэн жэлдэ үргэлжэлһэн үзэгдөөгүй ехэ аюул хохидолто дайнда ами бэеэ хайрлангүй дайлалдаһан боецүүд, жэшээгүй бэрхэшээлтэй бэрхэ байдалда хүдэлжэ, фронтые буу зэбсэг, эдеэ хоолоор хангаһан эхэнэрнүүд, наһаяа гүйсөөгүй хүбүүд... Ажахые шэнээр һэргээн бодхооһон түсэбтэ табан жэлнүүдые амжалтатайгаар дүүргэһэн бүхы совет арад...

Эдэ бүгэдые баларшагүй алдар габьягай гэрэлтэмэ гэршэ — агууехэ баатаршалга мүн гэнэбди. Теэд мүнөө эрдэм наукые эрхилэгшэд болон замбуулинаар ниидэгшэд тухай тогтожо хэлэхэ хүсэл түрэнэ. Тэдэнэй баатаршалга хадаа дээрэ тоологдоһон баатарлиг хэрэгүүдһээ үндэһэтэй, тэдээнгүйгөөр туйлагдахагүй байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээл замбуулиниие шэнжэлхэ хэрэгтэ туйлагдаһан айхабтар ехэ амжалта, илалтанууд тухай, космонавтнуудай баатаршалга тухай хөөрэхын урда тээ урда урдын баатарлиг хэрэгүүдые зорюута һануулһан байнаб.

Баатаршалга! Арад зоной хэрэг үйлын, хуби заяанай түлөө ами бэеэ хайрлахагүй үнэн сэхэ ябадал... Иимэ хүнүүд алдар солодо хүртэдэг. Иимэ хүнүүдтэ поэдүүд шүлэгөө зорюулдаг.

Хүн түрэлтэниие
Хүхеэн, гайхуулан,
Бүмбэрсэг дэлхэйе
Бүһэлэн гороолоод,
Эхэ орондоо
Эрьежэ бусаһан
Гайхамшаг зоригто
Гагарин баатарта
Алдар соло!

Алдар соло! — гэжэ Буряадай ахамад поэдүүдэй нэгэн Шираб Нимбуев магтаал бэшэһэн байна.

Заха хизааргүй замбуулинай уудамаар Гагаринай ниидэһэнһээнь хойшо аша үрэтэ арбан табан жэл үнгэршэбэ. Уташье һаа ута, богонишье һаа богони саг.

Зүгөөр энээхэн саг соо совет ороной али тухай олон хүбүүд — аяар һүшан дүрбэн космонавт замби түбеэр аяншалан, Эхэ оронойнгоо техникын, эрдэм ухаанай үндэр туйлалтануудые гэршэлээ, дэлхэй дүүрэн суурхаа.

Эдээн тухайдал эгэшэг һайхан дуунууд түрэжэ, эльгэ зүрхые доһолгон ханхинана ха юм! Эдээн тухайдал эдир хүүгэд үльгэр домог түүхэлэн хэлэнэ ха юм. Эдээн тухайдал эжы, абанар энэрхы дулаан үгэнүүдые хэлэн дурданал.

Эдэниие дахан гараһан эгээл залуунуудайнь тоодо Георгий Гречко, Петр Климук, Валентин Лебедев, Геннадий Сарафанов гэгшэд оролсоно.

Алдарта космонавтнуудай зариманиинь Байгал шадархи нютагуудаар ябажа ошоһон. Илангаяа Совет Союзай хоёр дахин Герой Анатолий Васильевич Филипченко тухай Агын тала нютагуудта һайн һайханаар дурдажа байдаг. Тэрэнэй манайда айшалжа ерэһэн, хүндэ ямбада хүртэһэн тухай шүлэг, поэмэнүүдшье бэшэгдэһэн байха.

Энэ дэлхэйн шэмэг болоһон эхэнэр зон эрэшүүлһээ гээгдэхэгүй байһанаа дайнайшье үедэ, амгалан тайбаншье жэлнүүдтэ гэршэлэн харуулһан байнал. Энэнь гайхалгүй. Зүгөөр эхэнэр хүнэй замбуулинда ниидэн гаража, дэлхэй түбиеэ эрьен тойрон ябахыень хоридугаар зуун жэлдэ ажаһуугшад хаража, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлхысэ хүдэлөө һэмнай. Эхэнэр хүнэй иимэ үзэгдөөгүй баатаршалгые манай, совет ороной түлөөлэгшэ Валентина Терешкова бэеэрээ харуулаа. «Валентинын баатарлиг ниидэлгээр хэн омогорхонгүй байгаа һэм? Бүхы дэлхэй омогорхоо, магтаал соло дуудаа, шүлэг зохёолнуудые зорюулаа. Тэдэнэйнь дунда поэт Гунга Чимитовэйшье шүлэг бии:

Замбуулинаар ниидэхэ
Замай нангин уряагаар
Дүлэтэ совет бүргэдүүд
Дүүлин шармайгаа.
Ухаан бодол, эрдэмые
Улам хүгжөөн үргэхэ
Удаадахи баатарые
Улад зон хүлеэгээ.
Тэнгэрнин сарюун
хүбүүдэй
Тэгшэ һайхан дууша дүү —
Басагад сооһоо тодорһон
Валя-Валентина!

Зуралзаһан замбуулинай корабльнууд — совет эрдэмтэдэй солые үргэһэн шэнэ бүтээлнүүд... «Восток», «Восход», «Союз», «Салют».... Хэды олон иимэ нэрэтэй совет корабльнууд замбуулинаар ниидээ гээшэб?!

Замбуулинай корабльнууд, тэдэнэй ниидэлгэнууд жэлһээ жэлдэ бүри нарижуулагдажа, бүри орёо ехэ зорилгонуудые дүүргэнэ.

Илангаяа мүнөө, дайнай буу зэбсэг үрдилдэн үйлэдбэрилгые хороохо, саашадаа тэрэниие огтолон хорихо гэһэн хүсэл бодолһоо үндэһэлэн, бүхы дэлхэйдэ дохёо боложо тараһан Стокгольмско уряа доро гар табилгын эршэмтэйгээр ябажа байһан үедэ, замбуулин түбиие шэнжэлэлгые, эрдэм техникын хүгжэлтые амгалан байдалай аша туһада хэрэглэхэ гээшэ ехэ удха шанартай. Энээнтэй дашарамдуулан, мүнөө «Салют-5» гэдэг орбитальна станци жолоодон, хэдэн олон хоногой туршада замбуулинаар ниидэжэ ябааша совет космонавтнууд Борис Волынов, Виталий Жолобов хоёройшье солые дээрэ үргэн дууданабди. Энээниие замбуулинай баатаршалга мүн гэнэбди. Игэжэ хэлэхэдээ, мүнөө үеын совет хүнүүдэй — эрдэмтэдэй, космонавтнуудай, хүдэлмэришэдэй эсэшэгүй ажал хүдэлмэриие һанаандаа оруулнабди. Эрэлхэг зориг, шэн габьяа, эрдэм бэлигэй хүсөөр замбуулиниие мэдэлдээ абажа шэнжэлэгшэдээрээ омогорхонобди. Гэхэтэй хамта, арадай поэт Дамба Жалсараевай шүлэгһөө иимэ мүрнүүдые һанаандаа оруулан дүүргэхэ дуран хүрэнэ.

Хамаг бэрхэшээл
дабахадаа,
һуларнагүй бэемнай —
Хатуужана балсамнай,
хурсадана нюдэмнай.
Алхам бүримнай
удаахи алхамаа
бэлдэнэ,
Алас үндэр замыемнай
амжалтануудаар
шэмэглэнэ...

— гэжэ түүрэхэдээ, замбуулиниие амгалан байдалай аша туһада шэнжэлхэ талаар арбадахи шэнэ табан жэл соо бүри ехэ амжалта, илалтануудай туйлагдаха байһандань этигэнэбди. Энэ этигэлнай шэнэ баатаршалгада уряална, зоригжуулна.

А. ЖАМБАЛОН,
уран зохёолшо.

Ажалшадай эрилтэ хангадаг Хурамхаандахи комбинадай оёдолшон Зинаида Иннокентьевна Глухова тухай «алтан гартай» хүн гээд хэлсэдэг. Тэрэнэй оёһон хубсаһан гоё һайханаараа, шанараараа илгардаг. Зинаида Иннокентьевна өөрынгөө дүршэл шадабари залуушуулда дамжуулан үгэжэ, залуушуулые мэргэжэлдээ һургажа байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: З. И. Глухова.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ»
бэшэһэнэй һүүлээр

«ХИНАГШАДАЙ АЖАЛ ЭРХИЛЭГДЭНЭГҮЙ»

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын энэ оной августын 1-нэй номерто толилогдоһон байгаа. Республикын ниислэл Улаан-Үдэ хотын түбэй дэлгүүрэй дэргэдэхи ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын комбинадай коллективэй хүдэлмэри ехэ дутагдалтай, хүн зоной хэһэн захил саг болзортоо дүүргэгдэнэгүй, бүтээһэн продукциинь шанар муу гээд тэрэ бэшэг соо хэлэгдээ һэн. Тус комбинадта арадай хиналтын бүлэг эмхидхэгдэнхэй. Теэд тэрэнэй гэшүүд коллективэй хүдэлмэриие һайжаруулжа, бүтээгдэһэн продукциин шанарые һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа табинагүй гэжэ онсо заагдаһан байгаа.

Дурсагдаһан бэшэгэй мүрөөр хэмжээ абахын тула республикын ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министерствэдэ редакци хандаһан юм.

«Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, булта зүб гэжэ элирүүлэгдэһэн байна. Тэрэнэй һүүлээр комбинадай коллективэй хамтын суглаан зарлагдажа, бүхы ажал хүдэлмэрээ һайжаруулха тухай асуудал зүбшэгдэһэн юм. Тиигэжэ тусхай хэмжээнүүд хараалагдаа, арадай хиналтын бүлэгэй ажал ябуулгые һайжаруулха түсэб табигдаа. Мүн тиихэдэ газетэдэ толилогдоһон бэшэг соо хэлэгдэһэн дутагдалнуудые дары усадхаха талаар министерство тусхай приказ гаргаһан байна» гээд Буряадай АССР эй ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министрэй орлогшо Г. Николаев редакцида мэдээсэбэ.

ШАХТЁРНУУДАЙ ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛША

Манай орон дотор олоор нээгдэһэн санатори — профилакторинууд ажалшадай элүүрые хамгаалха хэрэгтэ онсо һуури эзэлдэг болонхой. Иимэ профилакторинуудта хүдэлмэриингөө һүүлээр эмшэлүүлдэг, амардаг байха юм. Гусиноозерск хотодо 50 хүнэй амарха санатори-профилактори 1966 ондо нээгдэһэн байна. Тэрэ гэһээр арбан жэл үнгэрбэ. Эдэ жэлнүүдтэ хэдэн мянгаад ажалшад тус профилакторидо амарһан, эмшэлүүлһэн. Энэ профилактори хүдэлмэришэдтэ ехээр һайшаагдадаг болонхой. Эндэ амарха гүйлтатайгаар һара бүри хоёр зуунһаа дээшэ мэдүүлгэ Галуута-Нуурай шахткомдо орожол байдаг.

Элдэб үбшэнтэй хүнүүд профилакторидо эльгээгдэдэг. Диспансерна бүридхэлдэ абтаһан хүнүүд хабарай, намарай сагта эмнүүлдэг. Һүүлэй жэлнүүдтэ шахтернуудаи үбдэхэ ушар үсөөржэ байна. Санатори-профилакториин бүхы хүдэлмэри комплексно аргаар үнгэргэгдэнэ. Нойрсуулжа эмнэхэ аппарат, ингаляци хэхэ стационарна түхеэрэлгэ болон бусадшье мүнөө үеын шухала аппаратура эндэ бии. Тиихэдэ уһаар (элдэб ваннанууд), шабараар аргалалга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Амардаг хүнүүдые эмшэлхын тула элдэб янзын душ хэрэглэгдэнэ. Мүн эндэ физкультурын болон массажай кабинедүүд һайнаар, хүдэлнэ. Физиотерапиин талаар эмшэлгын шэнэ онол арганууд электрофорез, яһанай, үе мүсын үбшэ, астма аргалхын тулада Хяагтын аймагһаа Хираанай шабар асарагдадаг болоо.

Галуута-Нуурай санатори-профилактори түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлдэг. Профилакториин бүхы хүдэлмэрилэгшэд, ахамад врач Тамара Павловна Шорникова эндэ ерэһэн хүнүүдэй һайнаар эмнүүлхын, амархын тулада угаа таарамжатай эрхэ байдал байгуулна. Өөрынгөө ажал хүдэлмэридэ үнэн сэхээр хандадаг, ажалша хүнүүд тухай анхарал оролдолгые өөрынгөө гол уялга гэжэ тоолодог медсестранууд, тогоошод, техническэ хүдэлмэрилэгшэд олоной дунда хүндэтэй болонхой. Медсестранууд Дора Дашиевна Ильина, Анна Дмитриева Климова, тогоошон Антонина Петровна Воробьева, техническэ хүдэлмэрилэгшэд Александра Николаевна Малявкина, Олимпиада Петровна Ефимова гэгшэд профилакториин эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо магтаалтай хүдэлжэ байна. Тэрэшэлэн эндэхи кухниин хүдэлмэрилэгшэд Таисия Бубнова, Зинаида Факеева, Прасковья Десятова, санитарканууд Мария Цокурова, Наталья Попова, Валентина Лебедева, хубсаһа угаагша Валентина Горелова гэгшэд уялгануудаа һайнаар дүүргэнэд.

Профилакториин эмнэлгын үндэһэ һуури жэлһээ жэлдэ һайжарна, хүгжэнэ. Элүүрые хамгаалхын тула эндэхи хүдэлмэрилэгшэд үдэр бүри оролдоно.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО

ХИЛЫН СААНАҺАА

БУХАРЕСТ

РКП-гэй ЦК-гай ПОЛИТИЧЕСКЭ ГҮЙСЭДХЭХЭ КОМИТЕДЭЙ ШИИДХЭБЭРИ

ТАСС

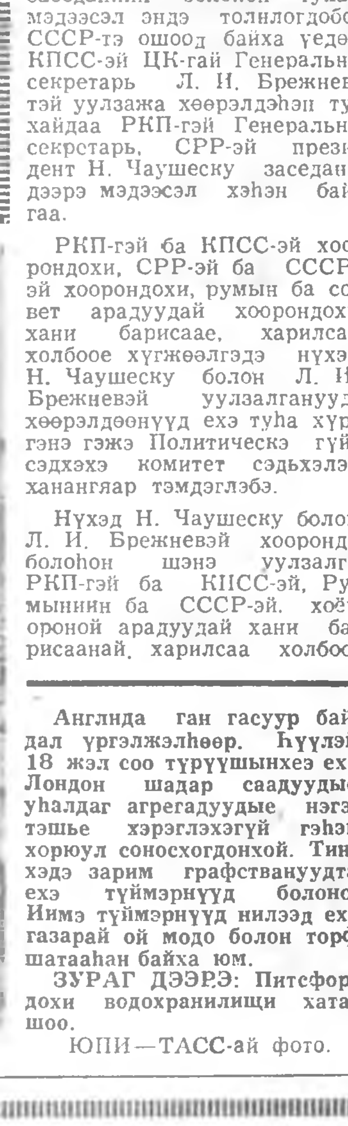
РКП-гэй ЦК-гай Политическэ гүйсэдхэхэ комитедэй заседаниин болоһон тухай мэдээсэл эндэ толилогдобо. СССР-тэ ошоод байха үедөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй уулзажа хөөрэлдэһэн тухайдаа РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй президент Н. Чаушеску заседани дээрэ мэдээсэл хэһэн байгаа.

РКП-гэй ба КПСС-эй хоорондохи, СРР-эй ба СССР-эй хоорондохи, румын ба совет арадуудай хоорондохи хани барисаае, харилсаа холбоое хүгжөөлгэдэ нүхэд Н. Чаушеску болон Л. И. Брежневэй уулзалганууд, хөөрэлдөөнүүд ехэ туһа хүргэнэ гэжэ Политическэ гүйсэдхэхэ комитет сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэбэ.

Нүхэд Н. Чаушеску болон Л. И. Брежневэй хоорондо болоһон шэнэ уулзалга РКП-гэй ба КПСС-эй, Румыниин ба СССР-эй хоёр ороной арадуудай хани барисаанай, харилсаа холбоотой һаналаа нэгэдэлгын олон талын бүхы харилсаагаа саашадань гүнзэгырүүлэн бэхижүүлхээр эдэнэй эрид шиидэнги байһанай үшөө нэгэ гэршэ жэшээ болоно гээд мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Румын-совет харилсаае хүгжөөлгын, уласхоорондын байдалай, дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүгжэлтын үргэн олон асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэһэн уулзалгануудай, хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые Политическэ гүйсэдхэхэ комитет үндэрөөр сэгнэбэ.

Н. Чаушеску болон Л. И. Брежневэй хоорондо болоһон уулзалга социализмын, социалис оронуудай, Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай, империализмда эсэргүү болон түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүдэй харилсаа холбооной, һаналаа нэгэдэлгын хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэхэ байна гээд Политическэ гүйсэдхэхэ комитет тэмдэглээ.

КПСС-эй ЦК-гай уряалаар СССР-тэ амархаяа ошоод байха үедэнь РКП-гэй Генеральна секретариие үнэн зүрхэнһөө хүндэтэй халуунаар угтаһан байна гэжэ Политическэ гүйсэдхэхэ комитет сэдьхэлээ ханангяар мэдүүлнэ.

Англида ган гасуур байдал үргэлжэлһөөр. Һүүлэй 18 жэл соо түрүүшынхеэ ехэ Лондон шадар саадуудые уһалдаг агрегадуудые нэгэтэшье хэрэглэхэгүй гэһэн хорюул соносхогдонхой. Тиихэдэ зарим графстуудта ехэ түймэрнүүд болоно. Иимэ түймэрнүүд нилээд ехэ газарай ой модо болон торф шатааһан байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Питсфордохи водохранилищи хаташоо.

ЮПИ—ТАСС-ай фото.

КАНЗАС-СИТИ

Дж. Форд—США-гай президентын тушаалда кандидат

ТАСС

Джеральд Фордые президентын тушаалда кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн шиидхэбэри США-гай республиканска партиин национальна съезд баталан абаба. Тэрэнэй түлөө — 1187 хүн, Калифорни штадай губернатор байһан Р. Рейганэй түлөө 1070 хүн дуугаа үгэһэн байна. Кандидатураяа дэбжүүлхын тула, наада захынь абахада, съездын 1130 делегат дэмжэжэ байһанаа мэдүүлхэ зэргэтэй.

Тодорхойлон хэлэхэдэ, нмагтал эб найрамдалай замаар дабшахадаа, ноябриин 2-то болохоёо байһан һунгалтын үедэ илалта туйлажа болоно гэжэ делегадууд президент Дж. Фордын кандидатурые зүбшэн хэлсэхэдээ тэмдэглэбэ. Һунгалтын дүнгүүд хадаа Калифорни штадай губернатор байгшын эрилтэ табиһан США-гай дотоодын ба гадаадын политикада хархис хараа шугам бэелүүлгэһээ халта зайсаһан ушар болоно гэжэ эндэ сэгнэгдэнэ. Ушарынь юуб гэхэдэ, Рейган ба тэрэнэй тала баригшад Советскэ Союзтай харилсаагаа һайжаруулхагүйе, буу зэбсэгүүдые схээр бүтээн гаргахые уряалһан байгаа.

КАНЗАС СИТИ. (ТАСС). Сенатор Р. Доулые вице-президентын тушаалда кандидадаар республиканска партиһаа дэбжүүлхые шиидэһэн тухайдаа Дж. Форд соносхоо.

Р. Доул республиканска партиин национальна комитедэй түрүүлэгшэ байһан юм.

КОЛОМБО

КОЛОМБОДОХИ КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

Ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй оронуудай гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонорой дүрбэдэхи болон мүнөө үнгэргэгдэжэ байһан табадахи конференциин хоорондохи гурбан жэл соо Вьетнамай, Лаосой, Камбоджын, арадууд, мүн Португалиин колониинуудай арадууд ехэ илалтануудые туйлаа. Эдэ илалтанууд империализмын, нэн түрүүн американ империализмын булигдаһые элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ Кубын делегациие толгойлогшо, Кубын Революционно правительствын премьер-министрэй орлогшо Карлос Рафаэль Родригес Коломбодохи конференциин пленарна заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Хэрбээ Советскэ Союзай туһалаагүй һаань, империализм туһамаршадайнгаа хүсөөр Анголын арадые һамна бута сохихо байгаа гэжэ тэрэ хэлэбэ. Ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй олон оронои арадуудай һаналаа нэгэдэлгэ, социализмын һүр хүсэн баатар арадые хамгаалһан амгалан байдалда оруулһан байна.

Гурбадахи дэлхэйн оронууд тушаа империализмын бэелүүлдэг дээрмэдэхы экономическа политикые К. Р. Родригес элишэлэн харуулаа. Социалис оронуудай, илангаяа Советскэ Союзтай холбоо барисаа тогтоолгодо эдэнэй харилсаан үнэн зүб ёһо гуримуудта, шэнэ түхэлэй колониалис дарлалта мүлжэлгые буруушаалгын политикада үндэһэлнэ.

Конференциин хүдэлмэри гурбадахи үдэрөө Коломбодо үргэлжэлжэ байна. Империализм ба расизмтан, колониализмын үлэгдэлнүүдтэй, баруун оронуудай колониальна хараа бодолые усадхан зайсуулгатай тэмсэлые улам үргэдхэн бэхижүүлхэ гээшэ ямаршье бүлэглэлдэ ородоггүй хүгжэжэ байгаа оронуудай эрмэлзэл тухай үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй гүрэнүүдэй хоорондын эб ее таһалхын тула империализм, колониализм шэнэ, улам орео нарин аргануудые хэрэглэнэ гэжэ Вьетнамай Социалис Республикын премьер-министр Фам Ван Донг конференци дээрэ мэдүүлээ.

Ливиин Революционно командованиин Соведэй түрүүлэгшэ М. Каддафи үгэ хэлэхэдээ, империализмын ба шэнэ түхэлэй колониализмын ааша ябуулгануудые эрид буруушааһан байна.

Юумэнэй үнэ сэн хүндэрнэ

ДУБЛИН. Байгша оной түрүүшын хахадта Ирландида юумэнэй сэн дунда зэргээр 16 процентээр хүндэрбэ. Үнэ сэн тогтоодог национальна комиссиин шиидхэбэреэр, эдеэ хоолой 9 зүйлэй сэн августын 16-һаа нэмэгдээ.

ОТТАВА. Жэл соо оронои хүн зоной байдал нилээд муудаха байна гээд Канадын статистическэ бюро мэдээсэнэ. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй, хубсаһа хунарай, гуталай сэн, гэр байрын түлбэри, ниитын транспортаар ябалга хүндэрөө.

МЕХИКО. Уругвайн правительствын абаһан «алмалта, арьбалалта хэлгын» шэнэ хэмжээнүүд оронои ажалшадай байдалые бүри муудхааба. Зайн гал ба телефон хэрэглэһэнэй түлбэри 37 процентээр дээшэлхэ байна гээд гээд Монтевидеодо толилогдоһон декрет дотор хэлэгдэнэ. Гадна уһаар хангалгын түмэр замаар ба хото городууд хоорондын автобусоор ябалгын түлбэри мүн лэ нэмэгдээ.

(ТАСС).

БЕЙРУТ

Шанга байлдаанууд үргэлжэлһөөр

ТАСС

Нэгэ талаһаа — национально-патриотическа хүсэнүүдэй, Палестинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй нэгэдэмэл отрядуудай, нүгөө талаһаа — хархис христиан хүсэнүүдэй бүлэглэлнүүдэй хоорондо Ливанай бүхы фронтнууд дээрэ шанга дайн байлдаанууд боложо үргэлжэлһөөр. Хадата нютагуудта, мүн оронои хойто хубидахи Триполи хото шадар илангаяа шанга тэмсэл болоно. Бейрут болон тэрэнэй оршондо буудалдаанууд замханагүй. Ниислэл хотын хүн зоной олоороо ажаһуудаг кварталнуудые хайра гамгүйгөөр буудана.

Эндэ пресс-конференци үнгэргэгдэжэ, Палестинэһээ зугададагшадай ажаһуудаг Телль-Заатар гэжэ лагериин баатарлигаар хамгаалһан тухайдаа Палестинын түлөөлэгшэд дэлгэрэнгыгээр хөөрөө.

РИМ. (ТАСС). Ливанда боложо байһан шуһа адха ралгата хёмороо зүришэлдөөе болиулхын, энэ райондо эб найрамдал һэргээхын, Палестин арадай национальна эрхэнүүдые мэдэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ уряатайгаар Италиин Коммунис партиин секретариат хандаба.

ТОЛИ

НАРАТА АРМЕНИИН УГАЛЗАНУУД

Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейн нэгэ таhалгада ороходомни, хүбүүн басаган хоёр зурагай ойоо зогсонхой, иигэжэ хөөрэлдэжэ байгаа һэн:

— Харалши, ямар гоё сэсэгүүд бэ! Ойн захада гү, али талын дунда ургажа байhан мэтэ харагданал!

— Нээрээшье, үзэсхэлэнтэ гоё байгаалимнай өөрөө музейдэмнай зөөжэ ерээ бэшэ аал, — гэжэ хүбүүниинь хэлээд, илдам уриханаар энеэбхилбэ.

Иимэ хөөрэлдөөнэй болохоншье зүйтэй. Ушар юуб гэхэдэ, Улаан-Удымнай ёhотойл шэмэглэл болохо уран зурагай музейдэ Армениин ССР-эй габьяата уран зурааша Ерануи Асламазян гэгшын уран бүтээлнүүдэй выставкэ нээгдэжэ, гоё hайханда дуратайшуулые баясуулаа ха юм. Москвагай бүлэг уран зураашадай бүтээлнүүдые хаража, ехэтэ hайхашаагаа hэмди. Буряад оронойнгоо газар дайдые уран зураашын нюдөөр адаглан хаража, бүришье дүтөөр танилсаhамнай өөрын онсо удхатай haаб даа. Тиихэдэ нарата Армениин үзэсхэлэнтэ гоё газар дайдатай танилсахадаа, уран зурагай хизаарлашагүй арга боломжые үндэрөөр сэгнэнэбди. Имагтал уран зурагай ашаар уужам дэлгэр Совет оронойнай түхэл шарай тодо хурсаар тобойн харагдажа, унтаршагүй hайхан мэдэрэл сэдьхэлдэмнай түрүүлнэ гээшэ.

Габьяата уран зураашын бүтээлнүүдэй урда, үнэхөөрөөшье, нилээд удаан зогсомоор. Кавказай үзэсхэлэнтэ гоё байгаали, тэндэхи хүн зоной түхэл шарай, абари зан зураг бүхэндэнь тодо элеэр харагдана. Арарат хадые жэлэй дүрбэн сагай үедэ зураглан харуулхаhаа гадна, наранай орожо ба гаража байха сагта ямараар харагдадагыень зураглана. Янза бүриин шэрэ будаг тон шадамараар хэрэглэжэ, саhан мундаргата хадынгаа түхэл шарайе бүришье hүреэтэй, гоё hайхан болгоно. Хадал хадаа хада гээд хэлсэжэ болохогүй. Зүгөөр уран зурааша тон иимэ зорилго табяагүй, харин өөрын нюдөөр хаража, суглуулагдамал образ харуулхые оролдоо. Байгаалиин янза бүриин үзэгдэлнүүдые гэхэ гү, али хамаг нюусыень жэншэдгүй hайнаар мэдэнэ, тиимэ ушарhаа шэрэ будагаа тон зүбөөр хэрэглэжэ шадаhан гэжэ тэмдэглэлтэй. Гайхамшагта хадын хормойдо оршодог hуурин тосхонуудые, газар нютагаа бүришье гоё hайхан, дэлгэр баян болгожо байhан хүн зониие онсо өөрын маягтайгаар зурана.

Ахамад үеын, мүн мүнөө сагай хүнүүдэй дүрэ-зурагуудые хэhэн байна. Эндэ юу тэмдэглэлтэйб гэхэдэ, уран зурааша хүнүүдтэ иимэ дуратай, хүнүүдэй ажал хэрэгые, hайн hайхан hанал эрмэлзэлыень ехэтэ хүндэлдэг, сэгнэдэг гэжэ ойлгохоор. Жэшээнь, «Скульптор Н. М. Чайков», «Хүгжэмшэ Р. Данидян», «Эхэ», «Колхозой бригадирнууд» гэжэ дүрэ-зурагуудые удхалан харахадаа, энэ наhан тухайдаа эрхэ бэшэ бодомжолнобди. Эдэ дүрэ-зурагууд адли бэшэ, сэсэн хурса хараса бүхэндэ, нюурайнь уршалаа бүхэндэ ажабайдалайнь харгы зам, ажал хэрэг тодоор харагдана. Хүн бүхэниинь онсо өөрын hанал бодолтой. Шухалань гэхэдэ, гүнзэгы сэдьхэлhээ, hонор ухаанай оёорhоо орьёлhон бодолынь ниитын хэрэг тээшэ, сэлмэг hайхан тээшэ шэглэнхэй.

Ой соогуур, гол горхоной эрьеэр, талын дундуур ябахадаа, сэхыень хэлэхэдэ, байгаалиин гоё hайханиие балай обёордоггүйбди. Харин уран зураг хужарлан харахадаа, үнөөхил хүhата шугыгаа гоёшоон харадаг гээшэбди. Уран зурагай эди шэди гэхэ гү, али хүмүүжүүлхы шэнжэ шанар одоол эндэhээ hабагшатай. Ушар иимэhээ Кавказай Севан нуурые ехэл hайхашаан хараабди. Энэ гайхамшагта нуурые уран зурааша элдэбын сагта зураглан харуулна. hалхи шуурганай болохын урда тээ, шуурганай замхаhан хойно ямар байдаг бэ? Тэрэниинь тон шадамараар харуулна. Сэлмэг наратай үдэр нуурай нюруу хашарhатан харагдажа, аалин номгон үдэрэй оршожо байhые hануулха юм. Нэгэ үгөөр, Севан нуур ягаан, боробтор, бүрүүл харанхы үнгэтэй болоно. Тиигэнишьегүй лахаб. Байгаалиин жама ёho тиимэ ха юм.

Натюрмортнуудые олон янзатайгаар харуулна. Уран руулжа шадана. Жэшээнь, «Ногоон домбо», «Абрикосууд ба зэд амhарта» гэжэ хоёр зурагынь эдэ бүгэдыень эли бодо гэршэлнэ. Эндэ үлүү гаргаhан юумэн үгы, хамаг зүйлнүүдынь hууридаа табигданхай. Нарата дулаан дайдынь үргэлжэ жэмэсээр анхилжа, хүн зонойнь ажалша бэрхые, дэлгэр сэдьхэлтэйе hануулна. Шэрэ будаг зохидоор хэрэглэжэ, зүйл бүхэнэй удха шанарые онсо тэмдэглэнэ. Янза бүриин жэмэс натюрмортдоо оруулхаhаа гадна, арад зонойнгоо уран бэлигые гэршэлhэн элдэб янзын амhартануудые шадамараар хэрэглэнэ. Эдэнь миил фабрикада хэгдэhэн зүйлнүүд бэшэ, харин уран дархашуулай шэрээhэн гоёолтонууд гээшэ. Үндэhэн армян угалзанууд бүришье hайхан болгоно.

Ургы сэсэгүүд тухай дээрэ хэлээ hэмди. Кавказай газар дайдые шэмэглэhэн сэсэгүүд анхаралыемнай татана. Үй түмэн сэсэгүүдэй үнгэ зүhэ тэрэл зандань гаргаха гээшэ гайтай юм бэзэ. Хёрхо нюдэн, мэдэрэл хэрэгтэй гээшэ.

зурааша бүхэн газар дайдынгаа баялигые онсо тэмдэглэхые оролдодог гээшэ. Энэншье мэдээжэ. Юуб гэхэдэ, хизаар нютаг бүхэн өөрын шарайтай, шэнжэтэй бшуу. Тиихэдэ Е. Асламазян иимэ зурагуудаа үндэhэн армян маягтайгаар хэхэhээ гадна, нютагайнгаа баялигые ха-

Уран зурааша зүүнэй хурса үзүүр мэтэ зуралгаашье алдангүй, сэсэг бүхэнэй лапхабшаhые тон нарииаар зураглан харуулна. Тамхинай набшаhа, виноград суглуулжа байhан басагадые гоёшоон харанабди. Шэрэ будагай янза бүриин үнгэ зүhэн яларан толоржо, эндэхи байгаалиин баялигые бүри мүhэн гэршэлнэ. Байгаалиие хүн hайхан болгоно гэhэн удха зураг бүхэндөө оруулна.

Орьёл-торьёл хада уулануудые, саhата мундаргануудые уран зурааша амидаран харуулнагүй, лаабол хүниие оруулалсана. Иимэл ушарhаа хада уланууд бүри гоёор, ажамидаралаар сохилжо байhаар харагдана. Жэшээнь, «Ошакандахи хүүргэ», «Хада дээрэхи hуурин» гэхэ мэтын зурагуудые ехэл зохидшоон харанабди.

Армениин ССР-эй габьяата уран зурааша Е. А. Асламазян гэгшын бухы бүтээлнүүд эндэ табигдаашьегүй hаа, хэды арбаад зурагуудыень хужарлан хаража, дүйдаршагүй бэлиг шадабаритай байhандань баясаабди. Нэгэ үгөөр, нарата Армениин угалзанууд hолонгын долоон үнгөөр яларан толоржо, хүнэй сэдьхэлдэ баяр түрүүлнэ.

М. ОСОДОЕВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Е. А. Асламазянай бүтээлнүүд.

Ф. СОРОКИНОЙ буулгабари.

СЭДЬХЭЛЭЙ ХҮБШЭРГЭЙ ДАЙРАhАН ХҮГЖЭМ

Буряад хүгжэмэй түргэн хүгжэлтэдэ залуу композиторнууд хубитаяа оруулжа, шэнэ аялгануудые зэдэлүүлнэ. Ургажа ябаhан залуу хүгжэмшэдэй дунда Анатолий Андреев өөрынгөө онсо hуури эзэлнэ. Тэрэнэй найруулhан хүгжэмэй уянга буряад арадай баян аялгаhаа үндэhэтэй.

Дуунай аялга дэлгэрэнгышье hаа, хүгжэмэй бүхы баялигые гаргажа баридаггүй ха юм. Магад, тиимэhээ залуу композитор хүгжэмэй олон жанрта хандана ёhотой. Дуунай аялгануудhаа гадна, Андреев симфоническэ хүгжэм, оперо болон арадай оркестрэй наадаха пьесүүдые найруулна. Тиигэхэдээ ахамад буряад композиторнуудай хүгжэмэй сууряа дабтангүй, харин өөрынгөө хэлбэритэй зохёолнуудые бүтээнэ.

А. Андреевэй хүгжэмые ойлгохын тула найруулhан бүтээлнүүдыень уран зурагтай жэшэжэ үзэе. 50—60-аад онуудта буряад хүгжэм арадай аялгаhаа дэн ехэ дулдыдаhан, «үдхэн будагтай» гээ hаа, харин Андреевэй хүгжэмые «шэнгэнээр», нарин биирээр бэшэhэн зурагтай сасуулхада ойлгосотой болохо. Залуу композитор үсөөн нотын аргаар олон абяа зэдэлүүлжэ шадана. Зарим хүнүүд Андреевэй хүгжэмые «аялгаараа үгытэй» гэлсэхээ hанадаг. Үнэхөөрөө композитор аялгануудтаа харуу бэшэ, харин нэгэ абяанай уянгые олон янзаар зэдэлүүлжэ шададаг.

Хүжүүн хүбшэргэhөө уян зөөлэн хүгжэм таталуулан гаргаха гээшэ бэлигтэйл хүнэй заяан ааб даа. Анатолий балшар наhанhаа хүгжэмдэ ехэ hонор хүбүүн бэлэй. Багаhаа хуур, шанза, лимбын нааданаар hонирходог байгаа. Улаан-Удын хүгжэмэй училищи дүүргэhэнэй hүүлээр Свердловскдохи консерваторидо мэргэжэлээ дээшэлүүлhэн юм.

Үшөө консерваторидо hуража байхадаа, Андреев анхаралда оромоор, hонирхомо уянгатай хүгжэм найруулжа эхилhэн бэлэй. Тэрэ үеын бүтээлнүүдэй нэгэн «Шэдитэ хухы» гэжэ оперо үндэр сэгнэлтэдэ хүртэhэн юм. Энэ зохёолдонь манай буряад хүгжэмдэ дуулдаагүй аялгануудые hонор зон анхаралдаа хадуужа абаhан байха.

Ирагуу, ута удаан уянгатай буряад хүгжэмэй аялга hабагшалжа А. Андреев «Гэсэр» гэжэ симфоническа поэмэ найруулаа. Энэ зохёол соогоо арадай дуунай, хатарай бүхы баялигые хэрэглэхэhээ гадна, буряад хүгжэмдэ шэнэ ойлгосотой уянгануудые зохёоhон байна. Зүгөөр тэрэ шэнэ зүйлнүүдэй зарим бүдүүн шанга абяанууд урин нарин буряад хүгжэмдэ харша бэшээр аялгын тааралдал олоhон байна. «Гэсэр» соо мүн баhа хара сагаан хоёрой харшалдаан, үнгэ зүhэн хоёрой зүрилдөөн бии ха юм. Тиимэhээ композитор арадай аман зохёолой бодото удхые хүгжэмэй хүсөөр зураглажа шадаhан болоно. Юуб гэхэдэ, Андреевэй симфоническа аялгануудай баялигаар уянгата эпосэй удхада дүтэлhэн байна.

«Ленин» гэhэн А. Тороевой зохёолоор найруулhан симфоническа поэмэ мүн баhа үльгэрэй уянгатай. Урданай үльгэршэдтэй хоолой нэгэдүүлэн дуулаhан шэнги түрүүшын аялганууд яаралгүй удаахананаар hубарилдан ерэнэ. Үйлын хүгжэхэ бүри хүгжэмэй абяанууд шангадажа, hүртэй эршэтэйгээр зэдэлнэ. Симфониин эхиндэ арадай гунигтай дуунуудай аялганууд сэдьхэл хүдэлгэнэ. Гунигтай хүгжэмые тэмсэлэй дуунууд hэлгэжэ, бүтээлдэ шэнэ удха оруулна. hүүлдэнь баярай хүгжэмэй бардам оратори мүнөөнэй сагай hайхан байдалые магтан дуулана.

А. Андреев hүүлэй үедэ нилээд олон дуу бэшээ. Жэшээлхэдэ, поэт Г. Чимитовэй үгэ дээрэ бэшэhэн «Эгэшэ аха хоёрни» гэhэн дууниинь олоной дунда таранхай.

Композитор А. Андреев бэлигтэй зохёолнуудаараа буряад хүгжэмдэ нилээд нэмэри болохо хубитаяа оруулжа байна. Энэ хүмнай hүүлшын үедэ буряад арадай инструментнүүдэй оркестрэй наадаха ирагуу хүгжэм зохёоно. Иимэ эрмэлзэлыень hайшаамаар, юундэб гэхэдэ, хуур, шанза, лимбэ гэхэ мэтые — бараниинь хамтаруулжа зэдэлүүлхэ симфоническа бүтээлнүүд буряад хүгжэмдэ үгы тооной.

О. КУНИЦЫН.

ЭГЭШЭ АХА ХОЁ[РНИ]

Үгэнь Г. ЧИМИТОВЭЙ

Хүгжэмы[нь] А. АНДРЕЕ[ВЭЙ]

Эльгэлэн, эльгэлэн
тэгүүлдэг
Эхэ эсэгым нютагта
Энхэрэн, энхэрэн хүлеэдэг
Эгэшэм намаяа үгтэдаг.
hанаан сэдьхэлэйм
хаа лахан
hабажа гэнтэ асатаа
hаань,
hайхан урихан зангаараа
hанааем заhажа табидаг.

Аргагүй, аргагүй
Абым түрэhэн
Анхаран, анхаран
Ахамни намаяа
Алаг зүрхэнэйм
Алдажа гэнтэ со

Сэсэн бодолтой
Сэдьхэлым тэгшэ

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮДЬЭЭ

Ц. ГАЛСАНОВ

ТЭНГЭРИИН ЗҮЙДЭЛ

Тэнгэриин зүйдэл
Түби дэлхэйе
Түмэн hубhаар бүhэлбэ,
Бүhэнэйнь хирхаг
Бүм доншуур
Бадма-линхобоор
гэрэлтэбэ...
Эрдэни hайхан
Энэ харгыгаар
Элин гаранам би дээшээ,
Дотор зүрхэндөө
Долоон-үбгэдэй
Дуу үльгэр шэнгээхээ.
Тиигэжэ ошоод,
Тэргэд hараhaa
Мүнгэн шүлэг
hабагшалнаб, —
Табгай сагаанайм
Таха дороhoo
Мянган ошод сабшалнад.
Эдэ ошодhoo
Энгэр-Мүшэн
Эльгэн дээгүүрни
угалзатаад,
Түбиин оройhoo
Түрхэмөө олоhрндол,
Түүрээжэ эхилнэм
дуунуудаа.
Бүхы юумэн
Бүрин hүниндөө
Бүтэдэг гээд hанагшаб,
юрэдөө, —
hүдэн сэсэгүүд
hүниндөө ургадаг,
hүн шүлэгүүд — баhал
hүниндөө...
Үглөөнь болобо, —
Үүрэй толон
Үльмы доогуурни
hайлаба,
Тэнгэриин зүйдэл
Тэн хахадаараа,
Тэг дундуураа хайлаба.
hүни мүндэлhэн
hүн шүлэгүүдээ
hүлэмхи гэрэл дор
шүүрдэнэм,
Үүрэй туяанаар
Үе мүрнүүдыень
Үлхэжэ, өөлэжэ,
мүлинэм...
Тэнгэриин зүйдэл
Түби дэлхэйе
Түмэн hубhаар бүhэлбэ,
Бүhэнэйнь хирхаг.
Бүм доншуур
Бадма-линхобоор
гэрэлтэбэ.
Тиигээд дахин
Тэнгэриин зүйдэлдэ
Тэргэд hарада гаранам,
Мүнөө hүниингөө
Мүнгэн шүлэгөө
Мянган зулаhаань
залганам.

НЭГЭЛ ХАЛАГТАЙ

Залуу хүбүүд
захаhаа хүрин,
багжагар, —
Заахан ябахадаа,
заводтошье
ажаллахадаа.
Амарха, hурахадааш
адли даа, баран
яндагар—
Айлдааш,
айшалхадааш,
али hамгаш абахадаа...
Харин зариманиинь лэ
хазагар, дагдагар.
Хүрин -зээрдэ болошодог,
нэгэл халагтай!

ШЭНЭ БА ХУУШАН ТААБАРИ[НУУД]

Амигүй үргэдэг,
Аматүй эдидэг.
(Гал).

Амагүй үльгэршэ,
Арга ехэтэй үнэншэ.
(Ном).

Эгээ заахан бэетэй,
Эзээ захирха шадалтай.
(Түлхюур).

Мүр мүрөө мүшхэлсээ,
Мүнгэн дуугаа хаялсаа.
(Үбhэ сабшаха).

Үлгэн тэгшэ талада,
Үбhэгүй газарта
Жасагүй ноён,
Жадагүй сэрэг,
Шуhагүй дайн.
(Шатар).

Модон нохой
Моринhoo үндэр.
(Эмээл).

Хабсарhан дүрбэн
зангилаа,
Холбоhон дүрбэн түмэр,
Ходорhон хоёр ооhор.
(Хазаар).

Хүнhөө заахан аад,
Хүниие үргэжэ табидаг.
(Дүрөө).

Алхам, алхам гэшхэдэлтэй,
Арбан хоёр айлтай,
Хурдан хара сохоон[той]
Хэшэн ганса ноёнто[й]
Айл бүридөө дохёото[й]
(Ханын [саг]).

Адхын шэнээн
Алдын шэнээн хос
Альганай шэнээн ш
(Те

Алаг бухын хүсэ,
Бодон гахайн хошу
Болдог хада бод
(Буль

Заанай толгой занг
Зангаха дохихонь га
(Экска

Хоёр хүлтэй,
Хоёр далитай,
Аргадажа хүдэлдэг,
Аргалжа ябуулдаг.
(Мото

Г. ЛЕНХОБО[ЕВ]
суглуул[бари].

Спорт

ЗОНЫН УРИЛДААН ЭХИЛХЭНЬ

Мори hорёоной спортоор Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөн мүнөөдэр үдэрэй часта Дээдэ Онгостойдохи республиканска ипподром дээрэ нээгдэхэнь. Хүн бүхэниие hонирхуулдаг мори урилдаан тухай тобшохоноор хөөрэжэ үгэхэ гуйлтатайгаар республиканска ипподромой директор Д. С. Мункожаповта хандабабди.

— Мори урилдалгаар манай зонын мүрысөөн гурбадахи жэлээ удаа дараалан республикадамнай үнгэргэгдэхэнь. Энэ ушар манайда мори hорёоной спортдо ехэ анхарал хандуулагдажа, амжалтын туйлагдажа байhые. ипподромой яhала hайнаар түхеэрэгдэжэ, зонын наада үнгэргэхөөр бэлэдхэлтэй байhыень элирхэйлэн гэршэлнэ гээшэ,—гэжэ Д. С. Мункожапов хөөрэнэ.

Благовещенск, Эрхүү хотодо үнгэргэгдэhэн мүрысөөнүүдтэ Буряадай АССР-эй түлөөлэгшэд ехэ амжалта туйлажа, Алас-Дурнын чемпионууд болоhон байха. Гэбэшье hүүлэй хоёр жэл соо манай хүршэнэр — Эрхүүгэй областиин спортсменүүд илажа гараhан байна. Теэд энэ ушарай заншал болошодгүй haань, hайн бэлэй.

— Байгша оной мүрысөөндэ Эрхүүгэй, Шэтын, Амарай областьнуудай, Буряадай АССР-эй гүйгөөшэ, хатарша морид хабаадуулагдахаар хүлеэгдэнэ. Юрэдөөл олоной хабаадалгатай урилдаан hонирхолтойгоор. шанга тэмсэлдэ үнгэрдэг гээшэ ааб даа. Агта хүлэгүүдэй 20 урилдаан үнгэргэгдэхэ. 40 гаран морид coohoo хэнэйхи эрхимлэжэ гараха гээшэб гэжэ тотализаторто наадажа болоно. Хурдан хүлэгүүдэй урилдаае харахаяа ерыт, — гээд нүхэр Дмитрий Самбуевич хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Манай бэрхэ спортсменүүд-мори hоригшод П. Баиров, Р. Валеев, Н. Валеев, Г. Павлов, Ю. Бураев болон бусад энэ ехэ нааданда хабаадалсаха

А. А. Лозовойн хүтэлбэри доро республиканска ипподромой дэргэдэ эмхидхэгдэhэн мори hорёоной hургуулиин hурагшад-спортсменүүд зонын мүрысөөнэй үедэ элдэб наадануудта хабаадажа, мэргэжэл шадабаряа харуулха байна. «Оодорыш», «Кызкуу» («Басагые хүсэ») болон бусад нааданууд hүүлэй үедэ хүн зоной дунда үргэнөөр алдаршанхай.

Республикымнай предприятинууд, ниитын эмхинүүд тусхай шангуудые тогтообо.

Г. Н. Ростовщикова (Москва) мүрысөөнэй ахамад судьягаар ерэнхэй.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советдэ. «Республикын колхоз, совхозуудта хонидой хэр шахагдажа байhан тухай». «Тэжээл бэлэдхэлгэ— бүгэдэ ниитын хэрэг» —суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Объект бүхэниие депутадуудай хинамжа доро»—Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо В. Чернышэй статья. «Совет орон: шэнэ hонин»—суглуулбари. «Правда Бурятии» газетэдэ бэшэhэнэй hүүлээр.

Гурбадахи хуудаhанда. hургуули: туршалга, шэнжэлгэ, бэдэрэлгэ. «Проблемнэ hуралсал»—статья. Хилын саанаhаа абтаhан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Субботын үдэрэй хуудаhан.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.10 — «Зеленый уголок Джона Генри». «Приключения в Африке» гэhэн США-гай уран hайханай фильмын циклhээ. 10.00 — Концерт. 10.15 — «Очевидное-невероятное». 11.15 —«Арhан бүмбэгэ» гэжэ клубай шан абахын түлөө эдир футболистнуудай бүхэсоюзна турнир (түгэсхэл). 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — Мультфильмнүүдэй программа. «Синюшкин колодец», «Я вспоминаю». 12.40 —«hайн шанартай эд бараа ехээр бүтээн гаргаха». 13.10 — Забhарлалга. 13.20 — «Уран зураашад тухай рассказууд». 13.45 — «Таряа хуряалгын геройнууд». 14.00 — Хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаhан концерт. 15.10 —«Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 15.40 — «Игра в каникулы». Е. Вахтанговай нэрэмжэтэ гүрэнэй академическэ театрай зүжэг. 18.00 — «Время». 18.30 — «Танай гэртэ». 19.05 — «Спортлотогой» тираж. 19.15 — «Очевидное - невероятное». 20.15 — Теннисээр Европын зонын, Дэвисын кубок абахын түлөө СССР-эй ба Венгриин суглуулагдамал командануудай наадан. Тбилисиhээ дамжуулга. 20.50 — Забhарлалга. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Артлото». 22.10 — «Зеленый уголок Джона Генри», «Приключения в Африке» гэhэн США-гай уран hайханай фильмын циклhээ. 23.00 — «Уран шүлэг». В. Луговской. 23.30 — Бэеэ хүсэhэн хүнүүдтэ зорюулагдаhан мультфильмнүүд: «Большие неприятности», «Как казаки невест выручали». 24.00 — «Время».

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕ[В]

Манай адрес, теле[фоннууд]

Индекс: 670000, [Улаан-]Удэ, ул. Ленина, [...] Телефоны редак[...] 2-54-54, приемная—[...] зам. редактора — [...] зам. редактора — [...] отв. секретаря — [...] секретариат — 2[...] делы: партийной [...] 2-60-91, сельского х[...] 2-64-36 2-63-86 пр[...] и агитации — 2-56[...] мышленности и строит[...] — 2-61-35 советск[...] гельства и быта — [...] культуры и школ — [...] писем в селькоров—[...] информации — 2-34[...] щественная прием[...] 2-56-62 машинное [...] 2-57-63, корректо[...] 2-35-95.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04674. Заказ № [...]